11. 1970

kuurojen lehti

tidskrift för döva

75. vuosikerta
årgång

Tällainen on Malminharjun päärakennus

Rakennuksen suurin pituus on 49 m ja leveys 21 m. Ulkoverhous on syvänpunaista tiiltä, katto huopakatteinen. Katto vaikuttaa ulkoapäin katsoen tasaiselta, tosiasiassa katto on määrättyihin pisteisiin kalteva, joista sadevesi johdetaan syöksytorviin.

Rakennuksen huonetilaohjelma on seuraava:

— 10 kpl majoitushuoneita, kooltaan 3×5,5 m. Jokaisessa huoneessa on pesuallas ja vaatekomero. Huoneet on tarkoitettu 2 hengelle, mutta ovat riittävän suuria myös 4 hengelle, joten majoitustilaa on tarvittaessa 40 hengelle. Huoneiden ikkunat ovat itään, siis rantaan päin.

— WC- ja suihkutilat majoitushuoneiden välittömässä yhteydessä.

— Eteishalli n. 14×5 m. Eteishalliin on sisäänkäynti julkisivun, lännen puolelta sekä idästä. Hallin katossa on ikkunat muovikuvuin.

— Ruokailutila 12×5 m.

— Luentosali 12×9 m. Luentosalin ja ruokailutilan erottaa toisistaan paljeovi, joten tilat voidaan tarvittaessa yhdistää yhdeksi suureksi huoneeksi.

— Kaksi asuinhuoneistoa, yksiö n. 32 m² ja kaksio n. 40 m²:

— Keittiö, joka varustetaan nykyaikaisin keittiökonein, kylmähuoneella jne.

— Kattilahuone. Rakennus on keskuslämmitteinen öljylämmityksellä.

— Toimisto- ja varastotilaa ym. tarvittavia taloustiloja.

Rakennuksen kokonaiskustannusarvio on n. 700.000 markkaa. Rakennus rahoitetaan osittain omin varoin (kirjeensulkijamerkkikeräys), osittain raha-automaattiyhdistyksen avustuksilla ja pankkilainoilla.

KUUROJEN LIITON

hallituksen kokouksessa Helsingissä 20.9. 1970 käsiteltiin mm. seuraavat asiat:

— Kuultiin selostus Ämmänsaaressa järjestetystä vanhusten lomaleiristä ja merkittiin tiedoksi leirin kulut 1.647 markkaa.

— Päätettiin, että liitto asettuu yhteistakuuseen Oy Surdus Ab:n shekkitilistä yhdessä yhtiön hallituksen jäsenten kanssa.

— Päätettiin järjestää kulttuuripäivien palkintotuomareille neuvottelupäivät Tampereella 7.11. 1970.

— Päätettiin lähettää kutsu VIII Kulttuuripäiville pohjoismaihin, myös Islantiin, Neuvostoliittoon sekä kuurojen huoltotyöntekijöille ja kuurojen opettajille.

— Merkittiin tiedoksi kurssikeskuksessa kesän aikana suoritetut rakennus- ja kunnostustyöt sekä selostus alueen käytöstä.

— Päätettiin aloittaa kurssikeskuksen päärakennuksen rakennustyöt, mikäli rakennuslupa ja rahoitus saadaan järjestetyksi.

— Kurssikeskuksen rakennustoimikuntaan nimettiin R. Savisaari, J. Väisälä, K. Miettinen, J. Narmala ja Aura Ahlbäck.

— Liiton vuoden 1971 kurssitoimintaa suunnittelemaan valittiin Aura Ahlbäck, Liisa Kauppinen, E. Sänkiniemi, J. Väisälä ja J. Narmala.

— Päätettiin anoa opetusministeriöltä aikuiskasvatusta varten yhteensä 10 000 markkaa.

— Keskusteltiin kirjeensulkijamerkkikeräyksestä ja päätettiin merkitä pöytäkirjaan kiitosmaininta rouva Liisa Savisaarelle, joka oli toiminut ensimmäisen keräyksen päällikkönä.

— Merkittiin tiedoksi, että keräystoimikunta oli valinnut uudeksi keräyspäälliköksi Jaakko Naukkarisen, jolle oli hankittu oma puhelin (n:o 638 151).

— Keskusteltiin mahdollisuuksista järjestää elokuussa 1971 Maailmanliiton kongressiin Parisiin bussimatka. J. Väisälä, E. Laamanen ja J. Narmala valittiin valmistelemaan asiaa.

— Informaatiotilaisuuden järjestämiseksi viittomakielen käytöstä päätettiin alustavasti ottaa yhteys Kuulovammaisten lasten vanhempien liittoon. Tilaisuuteen, joka järjestettänee vuoden 1971 aikana, kutsutaan luennoitsijaksi tri Basilier Norjasta ja prof. Hansson Ruotsista.

— Örebron kongressista kuultiin selostus ja merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiat tullaan esittämään Pohjoismaiselle Neuvostolle: TV-asia, viittomakielen käyttäminen ja konsulenttikysymys.

— Viittomakielitoimikunnalle annettiin valtuudet ottaa Sano se käsin-kirjasta 2.000 kpl lisäpainos sitten kun ensimmäisestä painoksesta on jäljellä 500 kpl.

— Liiton edustajakokous v. 1971 päätettiin järjestää Jyväskylässä.

— Seuraava kokous päätettiin pitää 21.11. 1970.

Lisäksi käsiteltiin eräitä liiton asioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä. Kokouksen välillä hallitus kokonaisuudessaan kävi onnittelemassa rovasti Lauri Paunua tämän 60 v. merkkipäivän johdosta sekä siirtyi sen jälkeen Kuulohuoltoliiton uuteen toimitaloon, missä taloon tutustumisen jälkeen jatkettiin kokousta.

Kansikuva: Perspektiivipiirros Malminharjun päärakennuksesta.

Perspektivritning av Malminharju karaktärsbyggnad.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

75 vuosikerta 1970

N:o 11

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62 Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Minna Canthinkatu 1 A 11
Helsinki 25

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Soile Hämäläinen ja Ragnar Östman.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 12:—, ulkomaille 14:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Rak.neuv. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja
Agrologi Jaakko Välsälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 882 163.

Rakennetaanko vai eikö

Liittomme hallitus on koko vuoden valmistellut Malminharjun päärakennuksen rakennustöiden aloittamista. Päämääränä oli päästä rakennustöiden alkuun tämän syksyn aikana. Suunnitelmat ja piirustukset valmistuivatkin odotetussa tahdissa, vain rakennusluvan saaminen tuotti hankaluuksia jätevesikysymyksen takia. Rahoituskin oli oma ongelmansa, mutta sekin saatiin järjestetyksi paitsi lainojen osalta, koska hallituksella ei ole valtuuksia kiinnitettävien lainojen ottamiseen. Sääntöjen mukaan vain edustajakokous voi myöntää tarvittavat valtuudet ja siksi liiton hallitus onkin päättänyt kutsua ylimääräisen edustajakokouksen koolle. Kokous pidetään Helsingissä marraskuun 15 päivänä.

Ylimääräinen edustajakokous joutuu siis tämän ratkaisun eteen: myönnetäänkö hallitukselle valtuudet rakennustöiden aloittamiseksi ja liiton omaisuuden kiinnittämiseksi tarvittavien lainojen vakuudeksi vai lykätäänkö rakennushanketta vielä vuodella. Liiton hallitus on päättänyt aloittaa rakennustyöt heti valtuudet saatuaan, ovathan piirustukset valmiina, rakennuslupa saatu, rakennusurakat sovittu, ja lainoitus myös järjestyy. Viimeksimainittujen hoitaminen tuskin tulee tuottamaan liiton taloudelle suurempia ongelmia, koska raha-automaattiyhdistys on alustavasti ilmoittanut myöntävänsä vuosittain avustusta lainojen lyhennyksiin ja korkoihin.

Liiton ja jäsenyhdistysten toiminnan laajentamiseksi on suunniteltu päärakennus välttämätön. Ajan vaatimusten kasvaessa on liiton toimintaa vastaavasti kehitettävä, muuten ei liitto pysty pitämään riittävästi huolta kuurojen eduista ja tarpeista. Jäsenyhdistysten toimintaa on tehostettava, luotava mahdollisuudet aikuiskasvatukseen ja jatkokoulutukseen, on koulutettava tulkkeja ja muita työntekijöitä. On myös vakavasti ryhdyttävä harkitsemaan oman kansankorkeakoulun avaamista. Tämän kurssi- ja koulutustoiminnan keskipisteenä tulee toimimaan Malminharju päärakennuksen valmistumisen jälkeen.

Suunnitellun rakennushankkeen loppuunvieminen ei ratkaise ongelmiamme, saamme vain paremmat mahdollisuudet näiden ongelmien selvittämiseksi, paremmat mahdollisuudet kaikkia kuuroja hyödyttävään toimintaan. Eteenpäin on päästävä ja pääsemme — jos olemme yksimielisiä.

Yksimielistä päättäväisyyttä rakentamisasiassa odotetaan ylimääräiseltä edustajakokoukselta.

J. Narmala

Lääketieteellisen kuulonhuollon nykymahdollisuuksista

Ylilääkäri Jorma Rintamäen juhlaesitelmä kuurojen päivän pääjuhlassa.

Kuulonhuoltotyö jakautuu lääketieteelliseen, tekniseen, pedagogiseen ja sosiaaliseen kuulonhuoltoon. Tekniseen kuulonhuoltoon kuuluvat mm. kuulovammittarit ja kuulokojeet sekä valomerkein toimivat hälyttimet. Pedagogiseen eli kasvatukselliseen kuulonhuoltoon sisältyvät mm. kuurojen koulut ja kuulokojeen käytön totutusharjoitukset ja opetus. Sosiaalinen kuulonhuolto auttaa kuulovammaista taloudellisesti m.m. kuulokojeen hankinnassa ja ohjaa ammattikursseille ja muutenkin ammatin valinnassa.

Kuulonhuollon eri alueiden rajat menevät kuitenkin osittain päällekkäin ja n.s. lääketieteellistä kuulonhuoltoakin on kaikissa edellä mainituissa mukana. Yksinkertaisuuden vuoksi voidaan nimittää lääketieteelliseksi kuulonhuolloksi kaikkea kuulonhuoltotyötä, jossa lääkäri on tavalla tai toisella henkilökohtaisesti osallistujana.

Kuulonhuollossa ei pitäisi tehdä jyrkkää jakoa kuuroihin ja huonokuuloisiin. Näiden kahden ryhmän raja on liukuva ja muuttuu alinomaan kehityksen mukana. Jatkuvasti löytyy aikaisemmin kuurojen ryhmässä olleita, jotka voidaan asianmukaista kuulonhuoltoa saatuaan katsoakin kuuluviksi huonokuuloisten ryhmään. Vastaavasti saattaa huonokuuloisten ryhmästä osa siirtyä normaalikuuloisten joukkoon. Lääketieteellinen kuulonhuolto tähtääkin juuri kuurojen vähäistenkin kuulonrippeiden etsimiseen ja käyttöönottoon ja huonokuuloisten kuulon parantamiseen niiltä osin kuin niihin hoidolla voidaan vaikuttaa.

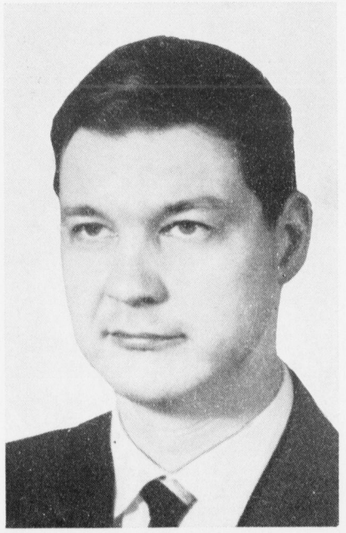

Ylilääkäri Jorma Rintamäki

Lääketieteellisen kuulonhuollon tärkeimpinä toimintapisteinä Suomessa ovat toistaiseksi Kuulonhuoltoliiton kuulokeskus tutkimuskoteineen sekä keskussairaaloiden korvaosastot ja poliklinikat. Kuulonhuoltoliiton tutkimuskoti onkin ainoa erikoistunut paikka Suomessa, johon voi esim. pikkulapsi päästä tutkittavaksi äiti mukanaan parin viikon ajaksi. Tänä aikana pyritään selvittämään, onko lapsella yhtään kuuloa jäljellä ja mikäli näin on, pyritään jo jopa vuoden vanhoille sovittamaan kuulokoje. Tästä onkin usein korvaamaton hyöty lapsen puheen oppimiselle, kun näin voidaan käyttää otollisin puheenoppimisikä hyödyksi. Tänä aikana vanhemmat saavat muutenkin suurta tukea ja opastusta lapsensa auttamiseen kuulon ja puheen suhteen.

Suomeen on suunnitteilla n.s. kuulokeskusverkosto, joka voisi antaa vielä monipuolisempia kuulonhuollollisia palveluita kuin keskussairaaloiden korvaosastoryhmät nykyisin.

Lääketieteellisessä kuulonhuollossa on nykyisin kiinnitetty suurta huomiota kuulovikojen ja kuurouden ennakoltaehkäisyyn. Tämä alkaa jo sikiönkehitystä suojaavalla raskaudenajan terveydenhuollolla. Äitejä pyritään m.m. suojaamaan raskauden alkuaikana vihurirokolta ja vältetään myöskin sikiön kuulolle vaarallisia lääkkeitä.

Esimerkkinä ehkäisevästä kuulonhuollosta varhaislapsuudessa on m.m. antibioottihoidon avulla vähentyneet aivokalvontulehduksen aiheuttamat kuuroudet.

Suurta ihmisryhmää koskevana on saanut kasvavaa huomiota osakseen melun aiheuttama huonokuuloisuus. Tämä on erittäin kipeä ehkäisevän kuulonhuollon ongelma etenkin monissa ammateissa, joissa työympäristö on meluinen. Kuuloa pyritään tarkkailemaan ja kuulon alenemiseen taipuvaisimmat siirtämään meluttomampaan työhön. Tärkeintä olisi kuitenkin säännöllinen melusuojien käyttö korvissa. Paljon on vielä valistusta tehtävä ennenkuin kaikki melulle alttiina olevat itse ottavat vakavasti huolekseen kuulonsa suojaamisen.

Lääketieteellinen kuulonhuolto alkaa kuulovamman perusteellisesta tutkimisesta. Otetaan tarkat tiedot potilaan oireista, joista voidaan usein saada selville kuulovamman syy. Korvat ja niihin läheisesti liittyvät elimet kuten nielu ja nenä tähystetään tarkkaan. Tarvittaessa käytetään apuna suurentavaa korvamikroskooppia. Nykyaikaiseen kuulovamman tutkimiseen käytetään lisäksi kuulonmittaria eli audiometriä. Tällä määritetään pienimmät äänet tai sanat, jotka tutkittava kuulee ja piirretään tulos paperille. Lisäksi tehdään röntgen-, laboratorio- y.m. tutkimuksia. Tämän jälkeen tehdään hoitosuunnitelma.

Huomattavan osan esim. keskussairaaloiden korvaosastojen ja poliklinikoiden työstä muodostaa kroonisen välikorvantulehduksen hoito. Tässä taudissa ovat tavallisimpina oireina jatkuva tai toistuva märkävuoto korvasta ja alentunut kuulo. Korvat pyritään saamaan ensin kuiviksi lääkehoidolla ja usein mikroskoopin suurennuksessa suoritetuilla puhdistuksilla. Lopullinen hoito suoritetaan leikkaamalla, jolloin pääasiassa poran avulla poistetaan tulehtuneet välikorvan ja siihen liittyvät ohimoluun osat ja syntynyt leikkausontelo täytetään tavallisesti lihaksella. Vaurioituneet kuuloluuketjun osat korvataan esim. terveillä luunpalasilla, teräslangalla tai muoviproteeseilla. Tärykalvo, josta tavallisesti tällaisissa korvatulehduksissa on tuhoutunut osia, paikataan lihaskalvolla. Onnistuneen hoidon tuloksena on kuiva korva, jossa kuulokin useimmiten saadaan paranemaan ja ainakin huononeminen pysähtymään. Leikkaukset ovat kivuttomia ja varsin vähän potilasta rasittavia.

Parhaiten pystyy korvakirurgia auttamaan sellaista kuulovammaista, jonka kuulovika johtuu välikorvan sairauksista. Tällaisia ovat edellämainitun lisäksi m.m. otoskleroosi, jossa sisäkorvan rajalla oleva kuuloluu, jalustin, luutuu liikkumattomaksi, sekä esim. välikorvan synnynnäiset epämuodostumat. Kaikki välikorvan leikkaukset suoritetaan suurentavan mikroskoopin avulla.

Eräs suhteellisen uusi hoitotapa on nesteisen, kroonisen välikorvantulehduksen hoito n.s. tärykalvoputkien avulla. Tämä on etenkin leikki- ja kouluikäisten lasten sairaus ja hoitamattomana se saattaa johtaa täydelliseen välikorvan umpeenkasvamiseen ja melkoiseen huonokuuloisuuteen. Nämä kyseiset tärykalvoputket, pienet muoviputket, asennetaan mikroskoopin avulla tärykalvoon tehtyyn reikään ja täryontelosta saadaan ilmapitoinen, joka on edellytyksenä sen normaalille toiminnalle.

Korvaleikkauksista voisi vielä mainita sisäkorvan painetaudin, Menièren taudin, hoidossa käytetyt leikkaukset, joista parhaissa saadaan taudissa ilmenevä huimaus vähenemään, ilman että kuulo vaurioituu.

Mikäli kyseessä on sisäkorvavika tai esim. välikorvan leikkaus ei ole riittävästi parantanut kuuloa, on useimmiten tarpeen sovittaa kuulovammaiselle kuulokoje. Suurena esteenä kuulokojeen hankkimiselle on edelleen niitä kohtaan tunnetut ennakkoluulot ja myöskin niiden suhteellisen korkeat hinnat. Valistuksen avulla ennakkoluulot ja torjuva suhtautuminen tulevat varmasti häviämään. Tämähän asenteenmuutos on jo tapahtunut silmälasien kohdalla. Kuulokojeiden tekninen kehitys on edistynyt ja edistyy edelleen pitkin harppauksin. Kojeet tulevat yhä kevyemmiksi ja tehokkaammiksi.

Tärkeätä on, että kuulokoje sovitetaan asiantuntevasti ja yksilöllisesti kulloisenkin kuulovian vaatimusten mukaan. Nykyisin tällaiset sovitukset on juuri pyritty keskittämään keskussairaaloiden korvapoliklinikoille, eivätkä kuulokojeita myyvät liikkeet enää niitä yleensä sovita.

Tässä yhteydessä pidän tärkeänä korostaa, että onnistuneen kuulokojeen valinnan lisäksi on mitan mukaan tehdyllä yksilöllisellä korvaistukalla ensisijainen merkitys kuulokojeen moiteettomalle toiminnalle. Suomessa on edelleen liian paljon sellaisia kuulovammaisia, jotka tulisivat suuresti autetuiksi, mikäli he saisivat hyvin sopivan kuulokojeen. Hintakaan ei, suhteellisesta korkeudestaan huolimatta, juuri milloinkaan ole ylivoimainen este. Mikäli asianomainen ei saa kuulokojetta invalidihuoltolain perusteella, tulee usein esim. sosiaalilautakunta avuksi.

Eräs lääketieteellisen kuulonhuollon suurista ongelmista on ollut kuulovamman varhaistoteaminen mahdollisimman pian syntymän jälkeen. Tähän on tullut avuksi n.s. objektiivisen audiometrin kehittäminen. Uusimmat näistä audiometreistä pystyvät suoraan samanaikaisesti otetusta aivosähkökäyrästä mittaamaan, kuuliko lapsi tutkimuksessa annetun äänen. Varhaistoteamisen avulla voidaan kuulokoje sovittaa yhä nuoremmille ja näin siis saadaan kuulovammaisellekin korvaamattoman tärkeä puhumaan oppimisen suotuisin ikä käytetyksi hyväksi.

Vaikkapa kuulo todettaisiin niin olemattomaksi, ettei siihen kuulokojekaan auta, olisi silti aloitettava puheen opetus pikkulapsesta eikä vasta kouluiässä, jolloin on jo paljon menetetty. Kuulokeskukset tulevat vastaisuudessa antamaan tässäkin apua lasten vanhemmille. Kuurojen ja huonokuuloisten esikouluiässä annettava puheopetus kaipaakin pikaista järjestämistä.

Lääketieteellisenkin kuulonhuollon kehitys on suurelta osalta riippuvainen siihen saaduista varoista. Tässä asiassa vapaaehtoiset järjestöt ja yhdistykset ovat tehneet suuriarvoista työtä. Edelleen kaipaamme siihen lisääntyvää valtion ja kuntien taloudellista tukea. Joka tapauksessa voimme ilolla todeta kuulonhuoltotyön menevän vuosi vuodelta eteenpäin.

Kuurojen päivän valtakunnallinen juhla Kokkolassa

Valtakunnallista kuurojen päivän juhlaa vietettiin Kokkolassa 27. 9. 1970. Syyskuun neljännen sunnuntain, kautta koko maailman vietetyn kuurojen päivän pääjuhla Kokkolan kaupungintalolla oli keränyt n. 300 nousevan, eri puolilta maata saapuneen kuurojen joukon sekä runsaasti kutsuvieraita.

Juhlan aloitti vaikuttavalla tavalla Seinäjoen kuurojen viittomakuoro esittämällä rouva Aino Viitalan johdolla Finlandian. Tervehdyssanat esitti neiti Julia Kiviniemi, joka lausui julki ilonsa siitä, että näin mittavan juhlan järjestelyt on suotu Kokkolan suoritettavaksi ja toivotti juhlavieraat tervetulleiksi.

Kuurojen liiton toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä esitti pastori Eino Savisaaren tulkitsemana puheen, jossa hän selvitteli liiton toimintaa ja tavotteita.

Kokkolan kaupungin tervehdyksen esitti kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Olli Telimaa. Tämän jälkeen oli ohjelmassa Kokkolan kuurojen viittomakuoron ja Kokkolan kirkkokuoron yhteisesitys. Suomalainen rukous soi puhtaasti kanttori Kai Alestalon johtamana.

Kokkolan seurakuntien puolesta käyttivät puheenvuoron rovasti Sakari Huima ja kirkkoherra Hemming Kankkonen.

Juhlaesitelmän piti ylilääkäri Jorma Rintamäki. Esitelmä kokonaisuudessaan on julkaistu toisaalla lehdessämme. Esitelmän jälkeen näyttämölle nousi merkonomi Ritva Lehtimäki. Hänen viittomakielellä esittämänsä runo oli tulkinnaltaan niin vaikuttava, että kieltä taitamatonkin tavoitti sen tunnelman.

Juhlatilaisuus huipentui yhteisesti esitettyyn Maammelauluun Seinäjoen kuurojen viittomakuoron toimiessa esilaulajana.

Raportti

Suomen Kuurojen Liitolle tutustumismatkasta 5.—15.10. 1970 Neuvostoliiton kuurojen koulutukseen, kulttuuritoimintaan ja tuotantolaitoksiin

5.10. Matkalle lähtivät Neuvosto-Venäjän kuurojen liiton kutsumina ja Suomen kuurojen liiton hallituksen valitsemina sen jäsenet Liisa Kauppinen, Soile Hämäläinen ja Kalevi Miettinen. Matka alkoi Helsinki—Moskova pikajunalla klo 13.00.

6.10. Perillä Moskovassa klo 8.00. Liiton puolesta vastaanottajia asemalla, mm. liiton varapuheenjohtaja Vladimir Fufajev. Majoitus Moskovan suurimmassa hotellissa »Russiassa». Liitto oli vuokrannut vieraiden käyttöön auton kuljettajineen. Käytettävissä oli myös suomenkielinen opas-tulkki, Neuvosto-Karjala lehden toimittaja Rudolf Sykiäinen. Hän hallitsi täysin suomenkielen, mutta ei asiatietoja kuuroista, mikä asetti rajoja ja hankaluuksia yrittäessämme kerätä nimenomaan kuuroja kiinnostavia tietoja.

Päivällä tutustumista Moskovan nähtävyyksiin auton ikkunasta. Illalla käynti kuurojen kulttuuritalossa sijaitsevassa liiton toimistossa puheenjohtaja Pavel Sutjagin'in luona. Vastaanotolla oli mukana useita liiton hallituksen jäseniä ja virkailijoita. Puheenjohtaja kertoi mm. seuraavaa:

Koko Neuvostoliiton käsittävää kuurojen liittoa ei ole olemassa. Venäjän alueella on 69 oman aluehallinnan käsittävää lääniä ja jäseniä 142.000. Alueella on 4000 työpaikkaosastoa. Liitolla on 60 omaa tuotantolaitosta. Ne antavat kuuroille myös ammattiopetusta. Valmistuttuaan kuuro voi jäädä työpaikkaansa tai on vapaa lähtemään muualle. 14.000 kuuroa työskentelee liiton laitoksissa, 70.000 valtion tehtaissa. Kaikille kuulovammaisille järjestyy kykyjensä mukainen työpaikka. Liiton tehtaissa on paljon monivammaisia kuuroja. Kuuroja valmistuu monille ammattialoille ja erilaisiksi virkailijoiksi, mm. taloustieteilijöiksi, insinööreiksi, kirjastonhoitajiksi. Tehtaat tuottavat liitolle 16 miljoonaa ruplaa vuodessa, mistä puolet käytetään rakennustoimintaan: kerhorakennuksia, lomakeskuksia, tehtaita. Liiton taloudellinen omavaraisuus tekee mahdolliseksi runsaan kulttuuritoiminnan ja urheilutoiminnan tukemisen. 32 urheilulajia. Jokaisessa läänissä 3—12 virkailijaa, joiden palkat maksetaan täältä. Virkailijoista 20 % kuuroja. Läänien hallinnon puheenjohtajista 1/3 kuuroja. Venäjän alueella on 1000 liiton kouluttamaa, palkattua tulkkia.

Tutustumista kulttuuritalon tiloihin ja toimintaan.

7.10. Defektologinen tutkimuslaitos. Laitoksen varajohtaja Juri Kulagin esitteli toimintaa. Laitos jaettu seuraaviin laboratorioihin:

1. Pedagoginen
2. Psykologinen
3. Fysiologinen
4. Kliininen
5. Tekninen

Laitoksessa tutkitaan ja suunnitellaan vammaisten kasvatukseen ja koulutukseen liittyviä asioita. Tutkijoina hyvin monien eri alojen edustajia. Mainittakoon, että pedagoginen laboratorio tutkii vammaisia lapsia riippuen vamman laadusta, ja on sillä koulut ja tutkimuslinjat: 1) kuuroille, 2) heikkokuuloisille, 3) sokeille, 4) heikosti näkeville, 5) kehitysvammaisille, 6) puhevammaisille, 7) liikuntavammaisille, 8) kuurosokeille ja 9) hitaasti kehittyville. Laitoksen tehtävänä on myös tutkia ja kehittää työ- ja opetusmenetelmiä ja esittää asiat opetusministeriölle.

Saimme seurata 3 vuoden ikäisen pojan yksilöllistä puheopetusta, kolmen 4 vuotiaan lapsen ryhmäopetusta ja tutustua kuurojen ammattikasvatusta suunnittelevaan toimistoon sekä tekniseen laboratorioon.

Illalla Joutsenlampi-balettia katsomassa Bolshoi-teatterissa.

8.10. Käynti lastentarhassa, mikä on tarkoitettu kuuroille lapsille. Moskovassa on seitsemän kuulovammaisten lastentarhaa, mistä 4 kuuroille ja 3 heikkokuuloisille. Opetus tapahtuu ryhmissä ja yksilöllisesti. Ryhmässä saa olla 10—12 lasta, ja jokaisella ryhmällä on opettaja, 2 kasvattajaa ja hoitaja. Seurasimme työskentelyä useissa ryhmissä, mm. musiikkitunnilla.

Tutustumiskäynti kuurojen liiton omistamaan tehtaaseen. Liitto omistaa Moskovassa 3 tehdasta. Kiertokäynti eri osastoilla. Tehtaassa työskentelee 312 henkeä, 70 % on kuuroja. Korkeakoulusivistyksen saaneet kuurot työskentelivät johtotehtävissä.

Ilta kuurojen teatterissa. Näytelmän nimi K i r p p u. Väliajalla tarjoilua teatterinjohtaja Leonid Leonidovin toimistossa, missä tiedustelimme, koska teatteri tekee vierailun Suomeen. Johtaja kertoi Suomen sosiaaliministerin Anna-Liisa Tiekson keskustelleen samasta asiasta vieraillessaan teatterissa.

9.10. Käynti sosiaaliministeriössä. Liiton nuori, kuuro varapuheenjohtaja Vladimir Fufajev esitteli meidät ja ohjelmamme varaministeri Nikolai Ljashkolle. Varaministeri oli erittäin ystävällinen ja hyvin perehtynyt maansa kuurojen ja muiden vammaisten asioihin. Myös Suomen kuurojen ongelmat kiinnostivat häntä.

Kävimme kreikkalaiskatolisessa kirkossa, missä oli paljon harrasta kirkkokansaa.

Illalla päättäjäispäivälliset. Mukana liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, Moskovan yhdistyksen puheenjohtaja ja tulkit. Kello 23.55 lähtö Moskovasta.

10.10. Saapuminen Leningradiin kello 8.30. Leningradin yhdistyksen johtohenkilöt vastaanottamassa kukkakimppujen kera. Majoitus hotelli »Moskovassa». Yhdistyksen toimistossa vastaanotto, missä johtohenkilöt esiteltiin meille, samoin yhdistyksen toiminta ja asia- sekä tilastotiedot. Leningradin kaupungissa ja lähiympäristössä on 6000 kuuroa. Toiminta on runsasta ja omavaraista tuotantolaitosten ansiosta.

Puheenjohtaja Aleksander Lopatin'in opastuksella kävimme sodan uhrien muistomerkillä ja talvipalatsissa.

Iltajuhla kuurojen yhdistyksen kulttuuritalon juhlasalissa.

11.10. Varapuheenjohtaja Gennadij Kichigin'in opastuksella — yhdistyksen autoissa liikkuen pitemmät välimatkat — tutustuimme kaupungin huomattavimpiin nähtävyyksiin. Ilta sirkuksessa.

12.10. Tutustuminen Pavlovskissa — n. 30 km Leningradista etelään — sijaitsevaan kuurojen ja huonokuuloisten oppi-, taide- ja ammattikouluun. Koulun johtaja Josif Gecman on täysin viittomataitoinen ja esitteli meille opettajat ja koulun toiminnan. Kiertokäynti eri osastoilla. Juhlapäivällinen koulussa. Kävimme katsomassa lähistöllä sijaitsevan, tulevan kuntoutuskeskuksen paikkaa. Tutustuminen Paavali I:n kesäpalatsiin. Illalla balettia: Kolme muskettisoturia.

13.10. Käynti Smolnassa. Aikaisemmin tyttökoulu ja vallankumouksen päämaja, nyt hallintorakennus. Leninin makuu- ja olohuone museoina.

Tutustuminen kuurojen tuotantolaitokseen. Tehtaan johtohenkilöt ja tilastotiedot esiteltiin, sen jälkeen kiertokäynti eri osastoilla. Tehtaassa on 750 työläistä, joista 570 kuulovammaisia. 2/3 osastopäälliköistä ja vastaavista on koulutuksen saaneita kuuroja tai huonokuuloisia. Huonokuuloiset hallitsivat viittomakielen ja toimivat tarvittaessa kuurojen työtovereidensa tulkkeina. 55 ammatteihin perehtyvää opiskelijaa. Tehtaan voitto 1.400.000 ruplaa vuodessa. Päivällinen tehtaalla vieraiden kunniaksi. Illalla japanilaista balettia katsomassa.

14.10. Käynti museossa, missä näytteillä Venäjän taidetta entis- ja nykyajalta. Käynti Neuvostoliiton suurimmassa kuulokeskuksessa. Illalla päättäjäispäivälliset; mukana yhdistyksen johtohenkilöt, liiton lehden toimittaja ja taloudenhoitaja ja kuurojenkoulun johtaja.

15.10. Tutustumista kaupunkiin, metroon, tavarataloihin. Ostoksia niissä ja valuuttakaupoissa. Lähtö kotimaahan.

Yhteenveto: Edellä oleva antaa luonnollisesti vain niukat tiedot kaikista tutustumiskohteistamme. Koetimme kerätä kaikesta mahdollisimman laajat tiedot, muistiinpanot ja kokemukset, joista toivomme olevan hyötyä Suomen Kuurojen liitolle vastaisuudessa. Kiitämme kaikkia, joiden ansiosta saimme tehdä tämän suurenmoisen matkan. Joka paikassa saimme sekä henkilökohtaisia että liitollemme tarkoitettuja lahjoja, ja saimme osaksemme sydämellistä ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta. Leningradissa meillä ei ollut suomenkielistä tulkkia, vaan keskustelu kävi viittomakielellä ja tärkeimmät asiatiedot maisteri Miettisen ja englanninkitaitoisen liiton virkailijan Galina Kun'in välityksellä. Kiitämme maisteri Miettistä yhteistyöstä ja varsinkin siitä kerrasta, jolloin hänen välityksellään toimme esille Suomen Kuurojen Liiton toimintaa, saavutuksia ja tavoitteita.

Helsingissä 17. lokakuuta 1970.

L i i s a K a u p p i n e n
S o i l e H ä m ä l ä i n e n

Laurintytär pakinoi:

Sano se käsin

Kuten kaikki asioita seuraavat lukijat tietävät, tämän maailman kirjojen joukkoon on ilmestynyt pieni kirja, minkä nimen otsikko osoittaa. Suomalaisen viittomakielen keskeisintä sanastoa, julkaisija: Suomen Kuurojen Liitto r.y. Toimittanut Liiton viittomakielitoimikunta. Painettu Oy Surdus Ab kirjapainossa.

Kuten kaikki lukijat myös tietävät, jokaisesta kirjasta kirjoitetaan arvostelu. Arvostelijat ovat tosikkoja, jotka pysyvät asiassa, eivätkä sotke siihen henkilökohtaisia antipatioita tai sympatioita. Laurintytärelle annettiin kunnia toimia *Sano se käsin* kirjasen arvostelijana.

Laurintytär meni ensin vähän takalukkoon: että pitäisi arvostella. Pikkutytöstä lähtien on nimenomaan opetettu, että ei saa arvostella mitään, pitää vain kiittää ja kehua ja niiata kauniisti.

Yritetään nyt sentään. Näihin seikkoihin kirja-arvostelijat kai kiinnittävät huomiota: kirjan tyyli, juoni, taiteellinen arvo, kuvitus jne. Suurin osa niistä täytyy tällä kertaa jättää pois. Koetetaan noudattaa jotain muuta järjestystä ja keksiä sääntöjä.

1. Kirjasen nimi on onnistunut ja todistaa vapautunutta ajatussuuntaa Liiton toimikunnan taholta. Jokin vuosi sitten nimeksi olisi todennäköisesti pantu Viittomakielen alkeet tai muuta vastaavaa.

2. Kansikuva on myös onnistunut ja tekee mieli onnitella toimikuntaa, kun se on löytänyt kuvauksellisen tytön kuurojen joukosta. Naisen silmin katsottuna kampauksessa ja puvun valinnassa on hiukan toivomisen varaa.

3. Esipuhe valottaa sopivasti kirjasen historiaa. Kohta »Viittominen keskustelun apuna ja välineenä» ansaitsee varauksettoman kiitoksen ja siitä käy ilmi, että laatija tai laatijat ovat todella hyvin perehtyneet käsiteltäviin asioihin. Eräs uusi ystäväni kirjoitti: »Opin siitä paljon.» Moneen kertaan selitettyjä ja toistettuja asioita, joista vain todella vastaanottavainen lukija voi oppia. Painotettuja kohtia olisi saanut olla vähän niukemmin. Liiallisuus häiritsee.

4. Vaikka viittoimet ovat pääasia, ja kuvissa oleva henkilö sivuasia, ovat harmoonisimmat kuvat ne, missä yläruumis on kokonaan näkyvissä. Päätön tai vielä pahemmin silvottu ruumis ei ole aivan yhtä miellyttävä katsella. Kuvien koon ja viittoimien selvyyden vuoksi tietenkään ei ole parempaa vaihtoehtoa tarjolla. Muutamissa kuvissa tytön huulet muodostavat viitottavaa sanaa. Viittomakielen opiskelun aloittavaa varten olisi ollut suotavaa, että näin olisi ollut muissakin kuvissa, sillä kirja antaa kuvan, että on viitottava suu suljettuna.

5. Kokonaisuutena katsottuna on erittäin ilahduttavaa, että tällainen kirjanen on ilmestynyt. Sille löytyy runsaasti käyttöä monissa viittomakerhoissa, ja ehkä sen ansiosta viittomakerhojen lukumäärä lisääntyy. Siitä on vaivattomampaa ja miellyttävämpää lukea »läksyjään» kuin aikaisemmasta viittomakielen sanakirjasta. Arvostelijan kanssa ollaan harvoin samaa mieltä, mutta edellisessä lausessa esitettyyn väitteeseen yhtynevät kaikki.

Lopuksi arvostelija toivoo, että kirjanen löytää tilaa ja paikkansa maailman kirjojen joukossa. Kirjoittamattomien lakien mukaan äänensä ja asiansa saa kuuluville vain se, joka jaksaa huutaa kovimmalla äänellä. On aivan toinen ulottuvuus kuunnella, kun asiat sanotaan käsin ja myös opetella vastaamaan käsin.

RAAFAELIN JTFIMÄÄ

LEHTIHARAVAT

Näin loppuvuoden aikaan ovat monet lehtiharavat taasen kauhian kovas touhus, jokainen yrittää saada paljon lehtitilauksia, ja lisää, enempi kuin mennyvuonna. Ja houkutuksena monensorttiset arpapalkinnot. Että mistäkös on puhe, aikakausilehdistä, eikä puista pudonneista lehdistä, vaikka täytyy sanoa että Kuurojen Lehti näyttää vähän niinkuin puusta pudonneelta! Levikkiin nähden.

Kenenkäs on niinkuin vika? Asiamiehet liikkeelle ja pääpaino uusien tilausten hankkimiselle, on paljon kuuroja, jotka eivät ole tilanneet omaa lehteänsä. Nyt sopii Repolaisen vauhdilla kiertää tilauslista kädessä, niin että tuuhea ketun häntä vilahtaa.

Muuten tuli mieleeni, että ratiosta kuunnellessani aikakauslehtikatsausta ennen iltahartautta, kertovat ettei koskaan ole luettu Kuurojen Lehden pääkirjoitusta.

Lähettäkää, herrat, ratiotaloon Kuurojen Lehti, on siinä vaan niin hyviä pääkirjoituksia että kelpaa lukea. Varsinkin Kuurojen Viestissä on toisinajoin niin sattuvan kirpeitä pääkirjoituksia, että olen keinussani aivan istuma-asentoa oikaissut niin että keinu on narissut liitoksissaan. Pitääs olla oikeen levikkipäällikkö Kuurojen Lehdellä, asiamiespäiviä, aivopesu, ja pikkuset palkinnot, matkoja tuskin Kanariaan tai Siperiaan voidaan järjestää, mutta vaikkapa Malminharjulle lomailemaan ja hyvät sapuskat päälle.

Suljenkin jälleen veräjän, narinaa kuului, veräjäpuistako, vai lehtensä pudottaneista puistako, vai oliko joku lukija mielessänsä jotain parempaa, sen parempi, posti tuo aikanaan ja siitäpä saankin taasen miettimistä.

Pakinanikkareille terveisiä Aasta alkaen niinkuin Aatu se on hyvä aate, Tuomaskin turisee, kukas nytten vielä murisee, Kuurojen Lehti käteen, kuulummehan samaan veljesväkeen.

Runollisin terveisin ystävänne

Raafael Kaislamaa.

Kuurojen lehti v. 1971

Kuurojen lehden tilausten uudistaminen vuodeksi 1971 on nyt ajankohtainen asia. Jälleen joutuu toimitus esittämään toivomuksen, että tilaukset muistettaisiin uusia mahdollisimman aikaisin. Tämä koskee niin tilaajia kuin tilausasiamiehiäkin yhdistyksissä, joiden toivotaan lähettävän tilauslistansa hyvissä ajoin ennen vuoden loppua.

Lehtemme voi tilata:

— Tililleepanokortilla, joka seuraa tätä numeroa, lähimmässä postitoimipaikassa. Tilaaja kirjoittaa nimensä ja osoitteensa sekä korttiin että kuponkiosaan. On muistettava käyttää selvää käsialaa, mieluummin tekstausta.

— Lehtitoimistoista ja näiden asiamiehiltä, kirja- ja paperikaupoista.

— Postitoimipaikoista lehtitilauksena.

— Asiamiehiltä yhdistyksissä.

Lehden tilaushinta on edelleen 12 markkaa.

Mikäli tilattu lehti jää jostain syystä saapumatta, niin tiedustelut voi osoittaa: Kuurojen lehti, Lokero 62, Hämeenlinna. Tiedustelun yhteydessä on ehdottomasti mainittava lehden tilaamistapa ja päivämäärä. Useimmiten on lehti jäänyt saapumatta seuraavista syistä:

— tilaajan nimi tai osoite on puuttunut,

— joko nimi tai osoite on ollut niin epäselvä, että se on tulkittu väärin,

— tilaus ei vielä ollut saapunut toimitukseen.

LÄHETYSJUHLA IKAALISISSA

Täällä Suomessa, eri puolilla maata, järjestetään lähetysjuhlia, koska me Suomen kuurot haluamme auttaa kohtalotovereitamme siellä kaukana Eritreassa. Olemme kiitollisuudella havainneet, että monet kuulevatkin ovat tukeneet tätä asiaa monella tavalla. Samoin Ikaalisissa kuulevat ovat mukana tässä lähetystyössä. Yhdessä järjestimme lähetysjuhlankin 30.7. Oli siinä alussa työtä ja touhua, mutta lopussa kiitos seisoi, kun kaikki meni hyvin. Kuulevat lähetysystävät ovat tarpeellisia, sillä ilman heitä olisivat monet vaikeudet edessä.

Kello 10 aikoihin menimme Ikaalisten kirkkoon, jonne oli kokoontunut kuuroja Tampereelta, Porista ym., joten meitä oli yhteensä lähes 100 henkeä. Kirkko oli äärääan myöten täynnä kansaa ja siellä koottiin kolehti kuurojen lähetystyön tukemiseksi. Tulkkeina toimivat sisaret Annikki Paavilainen Tampereelta ja Liisa Santala Porista. Autoilla menimme Vatulan harjulle ja sieltä suoraan Ikaalisten seurakunnan leirimajalle Koivikkoon, jossa valmis päivällinen ja kahvi odottivat meitä. Siellä puhuivat pastori Eino Savisaari ja opettaja Kidane Woldemichael Eritreasta, lehtori Maria-Leena Salonen, nuoriso-ohjaaja Autio ja useat kuurot. Ohjelma oli hyvä, samoin kolehdista ja kahvinmyynnistä saadut tulot. Koivikossa on aivan uusi seurakunnan leirikeskus tilavine majoineen, jonka piispa Kansanaho vihki käyttöön keväällä. Täällä tullaan pitämään lukemattomia kookontumistilaisuuksia ja nuorten rippikouluja.

Ikaalinen on, kuten tunnettua, Suomen vanhin ja kaunein kauppala. Ilma täällä on puhdasta ja

Timin jutteluita

Niitähän on elämässä päiviä, jotka ovat kuin luutturiepu. Harmaita, alakuloisia, pilvet painavat puitten latvoja, joka paikka on harmaa ja likainen. Työtäkin on niin paljon, ettei tiedä mistä aloittaisi. Ja jos tekisi niinkuin tahtoisi, ei aloittaisi mistään.

Elämä liukuu — tarkoitan: laahustaa, jokatapauksessa kulkee — eteenpäin ja ohitse. Ja me seisomme vieressä harmaantuvana, rypistyvänä, vanhentuvana.

Istua läjähdän tästä kiikkutuoliin. Hohhoijaa! Pöydällä näkyy olevan kasa lehtiä, huolimattomasti, kuka lieneekin jättänyt noin hajalleen ja rumasti. Odottavat vain, että äiti korjaa, tietenkin!

Erään lehden ilmoitussivulla näkyy olevan hemaisevan näköinen nainen, hymyilee, mokomakin simasuu. Juuri tuonnäköisiä varten ovat kauneudenhoito-ohjelmat, joita naisten lehdet vilisevät ja jotka lupaavat ikuisen nuoruuden ja kauneuden, kun vain uskollisesti tekee niinkuin niissä käsketään, aamulla ja päivällä ja illalla ja kääriytyy yöksi ihmeitä tekeviin papilijotteihin ja rasvoihin ja kääreisiin ja käsineisiin. Hemaisevan naaman alla julistavat sanat: Suurentuneet huokoset tekevät teidät vanhaksi.

Hahhaa, suurentuneet huokosetko ne vain ovatkin, pinta vain — ja minä kun olen luullut, että ytimiä myöten tässä vanhentuu! Suurentuneet huokoset vain. Pitää oikein katsoa peilistä. Eihän nuo nyt niin suuria ole, muutaman juuri nenän pielestä erottaa! Ettäkö ei muuta. Jos ei muu vanhenna niin tässähän voi olla nuori vielä!

— — —

»Niin meni kesä kuin iloinen ilta» Larin Kyösti runoilee. — Meni siis kesä, kuuma, kuiva ja sateinen. Oli veden kantoa ja vedätystä elukoille. Joskus piti miettiä, että onkos niiden edes jano vai juovatko velvollisuudesta. Sillä hirmuinen määrä vettä vaeltaa lehmän maaruun kuumana päivänä. Ja pitihän edes sitä, kun ruuan kanssa joka puolella oli vähän niin ja näin.

Mutta pahinta sittenkin olivat paarmat ja kärpäset, jotka raatelivat joidenkin lehmien nännit muodottomaksi massaksi. Ei ollut hauskaa lypsää sellaista. Ja sääli eläinraukkaa. Yritit voidella, kiersit maitovanua ja harsoa sen kipeän ympärille, edes siksi ajaksi kun puserrat sitä maitoa. Saat kipeitä potkuja ja joka puolella pörröö kärpäslauma.

Varmasti oli tämäkin kesä monen emännän kohdalla maalla sellainen ettei voinut edes muutaman päivän matkalle lähteä. Lehmä olisi luultavasti sinä aikana saanut tehdä viimeisen matkansa. Niin, että kyllä se maitotilkka saattaa joskus olla kovan vaivan ja tuskan takana, ja jos kenellä on huonot laitumet ja kun ajattelee taloudellista tulosta, tekee saman loppupäätelmän kuin teki aikoinaan eräs jo manalle mennyt isäntä. Oli kuulemma kieltolain aika ja se mainittu henkilö keitätti ammattitekijällä itselleen viinaa. Palasi sitten pullo kainalossa ja kun oli jo häkää päässä niin toitotti ääneensä kaiken matkaa: »Pieleen meni, pieleen meni, hehdon vein, litran sain.»

Edessä on siis syksy pitkine puhteineen. Saa taas ruveta seurustelemaan kirjojen kanssa. Matkata maihin, joihin ei muuten pääse, ja uppoutua runouden maailmaan — pakoon tätä harmaata arkea. Ja »maailma unholaan jääköön»!

Sellainen on meininki.

Kaikesta harmaudesta huolimatta toivotan teille kaupungin kuuroille hauskaa syksyä. Te, jotka siellä kivimuurien sisällä lämpimässä kyyhötätte ja sipsuttelette kovia kivikatuja. Toista se on täällä maalla. Tallustelee kurassa, kierrä ja kaarra lätäköt.

Sanon vielä: Sellainen on meininki.

TIMI

kuultavaa, joten monet kaukaisetkin vieraat käyvät hakemassa hoitoa vaivoihinsa Tuomarlan kylpylästä sekä kesällä että talvella. Käväisimme saunassa ja uimassa Kyrösjärvessä ennen pois lähtöä. Jumala siunasi ihmeellisesti tämänkin juhlapäivän ja siitä olkoon kiitos iäti Hänelle nyt ja iankaikkisesti. Onnellinen on ihminen, joka tahtoo uhrautua ja elää toisen hyväksi. Lähetystyön merkeissä vietetty päivä painui ikuisuuden helmaan ja me kukin samoin yöpuulle ja kotimatkalle.

Kuurojen lähetystyö on niin tärkeää, että sen hyväksi kannattaa uhrata varoja ja voimia. Kerran saamme kuulla totuuden elämän Herran suusta. Sinä hyvä ja uskollinen palvelija, vähässä olet ollut uskollinen tai päinvastoin.

KUUROJENKOTI ÅVIKIN JOULUMYYJÄISET OVAT ITSENÄISYYSPÄIVÄNÄ 6.12. klo 12.

Kulutuskalenterissa on moitittu kaupoissa myytävänä olevia pannulappuja turhan suurireikäisiksi: Sormet palavat. Åvikin pannulaput ovat reilun paksuja vanhanmallisia lappuja. Myös kaikki muut käsityöt ovat ammattitaidolla tehtyjä. Kahvia on ja mainioita åvikinpullia. — Tien Åvikiin kaikki tuntevat, siis tervetuloa!

OSCAR RYDÉN 85-VUOTIAS

Marraskuun 30 päivänä täyttää toimittaja Oscar Rydén Ruotsissa 85 vuotta. Toimittaja Rydén on tunnettu urheilumies, jonka laajakantoinen työ urheilun hyväksi alkoi 1910-luvulla Ruotsin Kuurojen Urheiluliiton ja Pohjoismaiden Kuurojen Urheiluliiton perustamisella ja on sen jälkeen jatkunut monitahoisesti näihin päiviin saakka. Toimittaja Rydén on lämmin maamme ystävä ja hän on vaikuttanut myös maamme kuurojen urheilutoiminnan kehitykseen.

KERENIN KUULUMISIA

ELIAS SAVISAARI 80-VUOTIAS

Lokakuun 20 päivänä täytti vaatturi Elias Savisaari 80 vuotta Kuurojenkoti Åvikissa. Hän on syntynyt Alavudella, mutta käynyt koulunsa, tehnyt päivätyönsä ja vaikuttanut kuurojen järjestöelämään Turussa ja Turusta käsin. Hänen saavutuksensa ovat tuttuja vanhemmalle polvelle eivätkä niinkään vieraita nuoremmille, siksi pitkäaikaisesti ja tarmokkaasti hän on toiminut kuurojen hyväksi. Tästä toiminnasta todettakoon, että hän kuului Turun Kuurojenyhdistyksen johtokuntaan kaikkiaan 50 vuotta, siitä suurimman osan rahastonhoitajana, puheenjohtajana 10 vuotta ja sihteerinä parisenkymmentä vuotta. Hän vaikutti myös voimakkaasti Turun kuurojen raittiusyhdistyksessä ja Kuurojen Urheiluseura Valppaan johtokunnassa.

Suomen Kuurojen Liiton toimintaan hän on osallistunut lisätyn keskushallituksen ja hallituksen jäsenenä monen vuoden ajan, edustaen liittoa mm. Turun Kuurojen ammattikoulun johtokunnassa. Hänet on kutsuttu mm. Turun Kuurojenyhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi, Raittiusyhdistyksen ja Valppaan kunniajäseneksi.

Kuurojenkoti Åvikissa, missä Elias Savisaari nyt viettää ansaitussa levossa elämänsä ehtoota, juhlittiin kunnioitettua vanhusta usean päivän ajan. Juhlimisen sarjan aloittivat Eliaksen omat lapset ja lastenlapset, jotka saapuivat hänen vieraakseen merkkipäivää edeltäneenä sunnuntaina. Senjälkeen onnittelijoita ja vieraita kävi kymmenittäin.

Lehtemme esittää myöhästyneet, mutta sitä lämpimämmät onnittelut järjestö- ja asiamiesveteraanille sekä toivottaa rauhallisia ja aurinkoisia vuosia Åvikin suojissa.

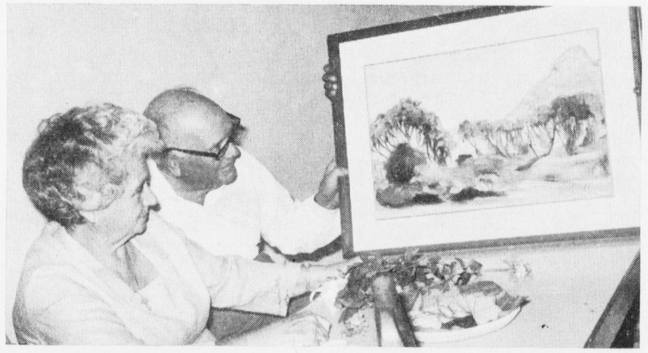

Pastori ja rouva Hagner saivat muistolahjaksi maalauksen Kunamasta.

Kiitosjuhla

Eräs koulupäivämme oli erilainen kuin muut. Keittiössä porisi lihapippuripata ja parasta taita-leipää kannettiin pöytiin. Virvoitusjuomat ladottiin vesisaaveihin viilenemään ja kahvinpaahdoksesta levisi herkullinen tuoksu. Odotimme vieraita.

Juhlamme oli järjestetty pastori ja rouva Hagnerin kunniaksi. He ovat ruotsalainen aviopari, joka on toiminut lähetystyössä Eritreassa 45 vuotta. Ja nyt he olivat lähdössä ansaittuun lepoon kotimaahansa Ruotsiin. Laajan toimintansa ohella seurakuntatyössä pastori Hagner on kiinnittänyt huomiota kuurojen asemaan ja koulun tarpeeseen Etiopiassa. Hän solmi yhteyksiä kuurojen opetuksen aloittamiseksi. Pohjolassa oli löytynyt lähtöön valmis opettaja Elsie Roos ja työn aloittamiseen tarvittavat varat oli koossa. Monien alkuvaikeuksien jälkeen kaupunki luovutti koulun käyttöön sodanaikaisia talliparakkeja. Niiden kunnostamistyöt olivat pastori Hagnerin valvonnassa. Niistä nousi lähetysasema, joka oli rakas niin koulun äidille, Elsie Roosille, kuin sen isälle, Olle Hagnerille. — Noina vuosina pastori Hagner sai ostetuksi koululle puutarhan. Silloin ei kukaan voinut aavistaa, että tuo ostos oli johtolankana uuden koulun paikkaa etsittäessä. Kuin ihmeen kautta puutarhan vieressä oleva maa-ala oli vapaana. Puutarha on nyt koulun aitauksen sisällä ja sen hoito liittyy oleellisesti koulun talouteen. Sieltä saadaan vihanneksia ja hedelmiä koulukotiin. Siellä saadaan oppilaille työharjoittelua ja havaintoainesta opetukseen.

Olimme kokoontuneet kiittämään. Meille kävi kuten eräässä joululaulussa sanotaan rakkaasta äidistä: »...hän lahjat antaa ja lahjat saa.» Pastori ja rouva Hagner lahjoittivat koulullemme 12 hengen täydellisen ruoka- ja kahvikaluston. Me kiitimme heitä ojentamalla heille taiteilijan maalaaman maiseman, jonka aihe on Kunamasta, heidän lähetysasemansa läheisyydestä.

Yhteinen kiitoksenaiheemme oli kuurojenkoulu, jossa oppilaat kaiken muun hyvän ohella saavat elämäänsä rukouksenlahjan. Niinpä nytkin, kun lastensuulla kiitettiin, se oli rukous: »Jeesus tule sydämeeni asumaan, siunaa lähteviä ja jää luoksemme tänne».

Anni Kauppinen

Surua

7.10. 1970 kuoli pastori Zegai Johannes maksasairauteen 38 vuoden ikäisenä. Suru koskee myös kuurojen koulua, onhan pastori Zegai monet vuodet huolehtinut kuurojen erikoisjumalanpalveluksista. Hän on koulumme keittäjän äiti-Abrehetin veli ja siksikin oli usein nähty vieras koululla mme. Heidän isänsä, pastori Johannes, on ollut tunnettu ja kunnioitettu pappi Eritreassa. Kerrotaan että poikasena hän kummasteli ja hämmästeli sitä, että valkoinen mies osasi puhella kirjan kanssa, lukea. Itse hän opetteli kirjoituksen alkeet hiilellä puunkuoreen. Poika, Zegai sai jo katsella maailmaa avarammin.

Pastori Zegai on suorittanut opintonsa Tansaniassa, missä mm. tohtori Matti Peltola on ollut hänen opettajansa. Kaksi vuotta sitten hän sai tehdä matkan Ruotsiin tutustuen seurakunta- ja lähetystyöhön siellä. Pastori Zegai suoritti palveluksensa Eritrean evankelisen kirkon pappina Asmarassa. Mutta kotiseurakunta, Keren, oli hänelle rakas. Kirkkomme rakennusvaiheen aikana hän ponnisteli uupumatta rakennusrahojen saamiseksi. Noin vuosi sitten unelma toteutui: saimme viettää kirkon vihkiäisiä.

Surusaatto saapui Asmarasta junalla. Vainaja kannettiin pappisveljien saattamana rautatieasemalta kirkkoon. Siunauksen toimitti Eritrean evankelisen kirkon presidentti pastori Gebre Selassie. — Toimitus häiriintyi osittain uuden suruviestin saapuessa. Pastori Zegain rouvan veli oli ajanut kuolemankolarin matkalla hautajaisiin. Heidät haudattiin samaan hautausmaahan peräkkäisinä päivinä. He olivat samanikäisiä, molemmilta jäi vanha äiti, vaimo, toiselta neljä, toiselta seitsemän lasta.

Surun ja helteen uuvuttamat omaiset ja ystävät kyselivät: miksi me saimme tämän ankaran iskun? Pastorin äiti — nuorena tyttönä islamista kristityksi kääntynyt — vaiensi itkeviä: »Rukoilkaa, vain Jumala voi auttaa meitä ahdistuksessamme. Kuka kuolisi, ellei ihminen kuole? Ymmärtäkää vertaus vehnänjyvästä.»

Surulla on kauaksi kantava sanoma. Surun jättämä kyynelkylvö korjataan iankaikkisuudessa. Varjottoman auringon paahteessa kivisellä mäellä, hautausmaalla sydämet vavahtivat Raamatun sanoista:

»Ei heidän tule enää nälkä, eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle, sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille. Ja Jumala on pyyhkivä kaikki kyyneleet heidän silmistänsä.» Ilm. 7:16—17.

Anni K.

Suomen Kuurojen Liitto ry:n nuorisotyötoimikunnan kerhojenkeskeisen toimintakilpailun syyskuun tilanne:

Syyskuu

1.	Hämeenlinna	52.60
2.	Lahti	21.64
3.	Tampere	18.03
4.	Turku	17.27
5.	Jyväskylä	10.34
6.	Vaasa (elo-syyskuu)	18.15
7.	Kuopio	2.21

Kokonaistilanne helmi—syyskuu 1970:

1.	Hämeenlinna	245.90 pist.
2.	Kalakukkonuoret	225.38 »
3.	Lahti	187.94 »
4.	Tampere	141.35 »
5.	Turku	136.45 »
6.	Jyväskylä	126.25 »
7.	Vaasa	104.38 »
8.	Helsinki	48.19 »
9.	Rovaniemi	30.90 »

Keren 15.9. —70

Kirje Laurintyttärelle

Kiitos kesäkirjeestäsi. Kun sitä kirjoitit, oli Suomen luonto sen heleimmässä kukoistuksessaan. Toisin on nyt. Taitavat kumisaappaat ja sadetakki olla lempivarustuksiasi. Täällä Kerenissäkin on satanut. Arvaapa, millaisen riemun ensimmäinen sade huhti—toukokuussa aiheutti lapsillemme! Minunkin olisi tehnyt mieli hyppiä ja tanssia sateessa, mutta eihän »äidin» sovi kadottaa arvokkuuttaan — vai sopiiko? Nyt sadeaika alkaa olla lopullaan ja edessä on pitkä pouta. Ehtii siinä toinenkin hikipisara pusertua ennen seuraavaa sadekautta.

Vuosi vieraalla maalla, kaukana läheisistä, rakkaista ihmisistä ja tutusta, turvallisesta elämänympäristöstä. Ei se ollutkaan sellainen kuin sen kotoa lähtiessä ajattelin olevan. Ei siihen sisältynytkään niin paljon koti-ikävää, kieli- ym. vaikeuksia kuin olin pelännyt. Ehkäpä sydämeni on tullut mukaani, kiitos ystävälle, joka siitä lähtöhetkellä muistutti.

Monen monta kertaa lasten kanssa asioita selvittäessäni olen muistanut erästä kuurojen lasten esikouluopettajaa Suomessa. Eräällä matkallamme Turusta Toijalaan juttelimme kuurojen lasten opetuksesta. Kysyin, kuinka hän saa nuo pienet, kieltä ymmärtämättömät lapset ymmärtämään itseään. Hän vastasi: »Ensin puhumme ja viitomme ja ellei muuten ymmärretä, niin sitten halaamme!» Noin se on täälläkin, rakkauden osoittaminen on se kieli, mitä lapset ymmärtävät.

Tätä kirjoittaessani koulumme alue on hiljainen, sillä lapsemme ovat vielä lomalla. Parin viikon kuluttua he tulevat tuoden mukanaan iloa ja elämää. Kolmekymmentä heistä tulee kuin kotiinsa, kaksikymmentä tulee uusina, ehkä hiven pelkoakin sydämessään. Me täällä toivomme, että jokainen heistä pääsisi pian kokemaan: tämä on paikka, missä minuakin rakastetaan ja minustakin huolehditaan.

Kun oli kulunut tasan vuosi Suomesta lähtöni päivästä, hämmästyin sanaa, jonka Päivän Tunnussananiminen pikkukirjanen sille päivälle antoi. »Herra, sinun Jumalasi, on ollut sinun kanssasi, eikä sinulta ole mitään puuttunut.» Kuinka totta tuo sana onkaan! Taivaallinen Isä huolehtii hyvin meistä, jotka Hän on tänne lähettänyt. Miksi? Siksi, että me itse »huollettuina» olisimme kykenevät huolehtimaan meille uskottuja pieniä ja suuria tummasilmäisiä lapsia.

Iloista syksyä Sinulle!

Sirkka-Liisa

Eniten pisteitä keränneet kerhot:

1. Turku 9967
2. Kuopio 7925
3. Tampere 3840
4. Jyväskylä 3527
5. Vaasa 2715
6. Helsinki 2675
7. Hämeenlinna 2459
8. Lahti 2067
9. Rovaniemi 496

SAVON KUUROJEN NUORISOTYÖ ESITTÄYTYY

Nuorisotyön merkeissä juhlitaan Kuopiossa 14—15. 11. 1970

NUORISOJUHLA

14. 11. klo 14.00 Raittiustalon juhlasalissa Savonkatu 11.

— — —

Lehdistötilaisuus Raittiustalossa klo 12.15

— — —

15. 11. klo 11.00 Tutustuminen Kuopion kaupungin nähtävyyksiin oppaan avulla.

— — —

ILLALLIS-TANSSIAISET

14. 11. klo 19.30 Hotelli Jousimiehen ravintolassa.
Illalliskortin voi tilata os.: Kauko Hirvonen, Taivaanpankontie 33 b 15, Kuopio. Kortin hinta 20 mk. Maksu voidaan tilittää Kuopion Kuurojenyhdistys r.y:n Kalakukkonuorten ps. tilille Ku 73445-7, Kuopio.

— — —

Yhdistysten kerhojohtajien palaveri v. 1971 toimintasuunnitelmista järjestetään 15. 11. Kuopiossa. — Tarkemmasta ajasta ilmoitetaan kokoonkutsussa.

Tervetuloa Kuopioon!

Järjestäjät:
SKL:n nuorisotyötoimikunta
Kuopion Ky:n alaosasto
Kalakukkonuoret

Kuurojen nuorisotyökentän kuulumisia

Kerhojenkeskeisen toimintakilpailun väliaikatiedoissa ilmenee Hämeenlinnan alkaneen rynnistää. Muidenkin kerhoissa on pantu jo tuulemaan. Talkookuume näytti vallanneen nuoret. Melkein joka kerhossa on tätä toimintamuotoa käytetty hyväksi. Työn kohteet ovat olleet yhdistysten kesäkodit ja yksityisten kuurojen maatilatyöt. Muista toimintamuodoista voi panna kiitettävästi merkille liikuntapuolen lisääntymisen. Liekö se — tämän lehden urheilupalstalla ollut kehoitus mennyt perille. Lentopalloharrastus on alkanut levitä nuorten kerhojen ja miksei vanhempienkin keskuuteen. Tavan takaa on kerhomieheltä tiedusteltu, miksei SKUL ole pannut alkuun oikein kunnon SM-kilpailuja. Joudun olankohauksella kuittaamaan kysymyksen. Olisi nyt mielenkiintoista kuulla lentopalloilun vastustajien mielipidettä tämän lehden palstoilla. Lentopallon harrastaminen on luonnostaan kuulunut vuosikausia nuorten suosituimpiin toimintamuotoihin. Olisi syytä nyt ottaa vakavammin kilpailumielessä se SKUL:n ohjelmaan. Ainakin kerhomiehelle oli pantu asia eteenpäin vietäväksi.

Kaakkois-Suomessa tuli käytyä nuorisotyön merkeissä. Oli itse toiminnanjohtaja mukana. Kurssit pantiin pystyyn ja samalla saatiin ensivaikutelma, miten sielläpäin huiskitaan. Paluumatkalla oli todella mietittävää saaduista kokemuksista.

Pohjoisessa päin toimikunta oli pannut pystyyn nuorisotyön luentopäivät. Ei kuulijoista ollut puutetta. Oulun Ky:n omistaman kuurojentalon suojat olivat tarjonneet sopivat työskentelytilat. Luentopäivien mielenkiintoisimpia tapahtumia oli Oulun kaupungin nuorisotyölautakunnan ja seurakunnan edustajien informaatioluontoiset esitykset. Näin paikkakuntalaiset saivat ensivaikutelman, mitä kotiseutu voisi tarjota nuorille. Kuuroilla olisi todella valinnanvaraa harrastusten suhteen, jos vain joku kuuroista ottaisi sen vedettäväksi. Samalla tuli Oulun kuurojen muutkin tarpeet informoiduksi asianomaisille virkamiehille. Oli miellyttävä yllätys oululaisille, kun E-L. Viitasaari toimi tulkkina. Hänhän astui Oulun kaupungin seurakuntien palvelukseen pari päivää aikaisemmin. Oululaisten taholta luentopäivät vastasivat tarpeitaan ja vastaavia toivottiin järjestettävän useamminkin. Tällaiset luentopäivät, olkoot ne minkäaiheiset tahansa, näyttävät soveltuvan kuurojen yhdistysten toimintaohjelmaan. Muutenkin mukava ja aktiivinen kuulijakunta oli Oulussa. Heidän joukostaan löytyi kauempaakin tulleita.

Laatuaan ensimmäistä nuorisohuollon seminaaria kuurojen voimin järjestettiin Helsingissä 10—11. 10. Oli saatu asiantunteva luennoitsijoiden joukko, joiden esitystä oli mielenkiintoista kuunnella. Pettymys oli yleisö. Heitä ei paljoakaan ollut läsnä. Suuri vahinko poissaolleille. Suurkaupungin nuorisotyö alkaa monilta osin kaivata uudelleenorganisointia. Nuorisotyön tarpeet ja vaatimukset olisi uudelleen tarkistettava. Näitä ajatuksia tuli mieleen kuunnellessa niitä esityksiä, mitä niiltä päiviltä tuli. Kuurojen huoltotyöstä, Helsingin kaupungin nuorisotoimintaa, nuorten vapaa-aikaa, huumausainekysymyksiä, työhönsijoitusta ja perhekasvatusneuvontaa käsiteltiin nuorisoseminaarissa. Hyvin tulkittuja luentoja oli ilo seurata. Kuurojen nuorisohuollon ala oli monille kuuroille täysin tuntematon käsite. Se vasta alkoi kummastuttaa. Tuli muuten esille kuurojen jatkokoulutuskin, työhönsijoitus, ym. Ne alat, jotka esille tulivat liittyivät lähes kiinteästi kuurojen jokapäiväiseen elämään, mutta sen varjolla on muitakin lakeja, joista kuuroilla ei ollut harmainta aavistustakaan. Ne tulivat osanottajille yllätyksenä. Oli siinä pohtimista. Aikanaan niistä tullaan kuuroille tiedottamaan. Olihan saatu vietäväksi SKL:n hallitukselle mietittäväksi esityksiä, joista aikanaan saadaan jotakin aikaan työmarkkinoilla ja ammatinvalinnan aloilla. Ei suotta oltu kiitollisia luennoitsijoille kurssin päätyttyä.

Vastaavien kaltaisia tilaisuuksia toivottaisiin järjestettävän yhdistyksissä. Ainakin sitä toivoo

Kerhomies.

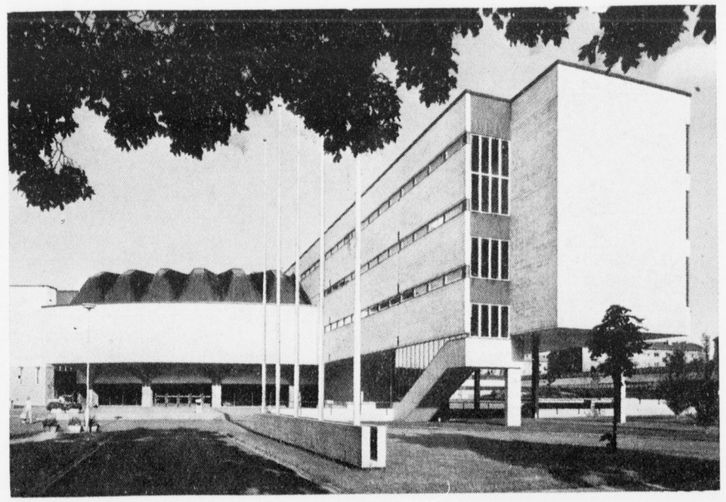

SAMPOLA

SAMMONKATU 2

VIII Nuorten Kuurojen

KULTTUURIPÄIVÄT

29. - 31. 5. 1971 Tampereella

LAJIT:

Henkilökohtaiset esitykset:

Runolausunta M-, A- ja B-luokat
Kerronta A- ja B-luokat
Puhekilpailu
Esitelmäkilpailu
Huumorikilpailu
Pantomiimikilpailu
Kirjoituskilpailu

Joukkue-esitykset:

Kansantanhu
Pantomiimi
Näytelmä
Yhdistysten välinen tietokilpailu

Kuvaamataiteet:

Piirustus
Vesivärimaalaus
Valokuvaus
Kaitafilmaus

SUOMEN KUUROJEN LIITTO

Nuorisotyötoimikunta

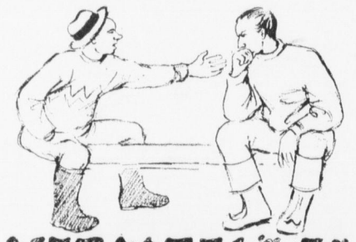

MIETTEITÄ JA MIELIPITEITÄ

KUUROJEN LEHDELLE

Kuurojen Lehti 7/1970 käsitteli pääkirjoituksessaan kuuroja koskevia tutkimuksia tavalla, johon allekirjoittanut haluaisi huomauttaa seuraavaa:

Pääkirjoituksen alkulauseisiin voidaan ilman muuta yhtyä: kuuroja koskevat tutkimukset ovat aina tervetulleita, koska tältä erityisalalta ei ole vielä olemassa mitään käyttökelpoista tietoutta henkilöitä ja instansseja varten, jotka niitä eniten tarvitsisivat. Tästä syystä on valitettavaa, että mainittu pääkirjoitus on loppuosaltaan niin alkulauseittensa vastainen.

Ensiksi on huomautettava, ettei ole olemassa mitään »oikeaa» tai väärää tutkimustulosta, vaan jokainen tutkimus pitää paikkansa tietyllä todennäköisyydellä, joka voidaan arvioida tietyllä tarkkuudella. Kuuroja koskevien tutkimusten vaikeudet selviävät kyllä kaikille tutkijoille työn kestäessä ilman kummempia kommentteja miltään taholta. Tutkimuksia voidaan tietysti arvostella täysin vapaasti miltä kannalta tahansa, sillä jokseenkin jokainen tutkimus antaa siihen aihetta jossakin suhteessa. Kuurojen Liittokin, tai ne henkilöt, jotka sanovat edustavansa sitä, saavat tietysti arvostella täysin vapaasti kaikkia kuuroja koskevia tutkimuksia, mutta sitä kannattaa tehdä vain vilpittömin mielin ja rehellisesti. Miksi muuten Kuurojen Liitto ei ole itse huolehtinut kuuroille elintärkeiden asioiden tutkimisesta, vaan on aina odottanut vain tilaisuutta liittää muiden tekemiin tutkimuksiin eriävät mielipiteensä?

Seuraavaksi on todella hämmästyttävää, että pääkirjoituksen laatijalla voi olla niin vastakkaisia käsityksiä samasta asiasta. Kuuroja koskevat tutkimukset ovat siis kirjoittajan mielestä mahdollisia vain kuuroja lähellä olevien »asiantuntijain» suosiollisella avulla. Kuitenkin tilanne on jopa niin vaikea, että näiden asiantuntijain itsensä kouluttamat tulkitkin »voivat panna omiaan» yritettäessä ottaa selvää kuurojen omista ajatuksista. Jos asia on todella näin, niin eikö meillä ole syytä tutkia kuurojen asemaa ja mahdollisuuksia sen parantamiseksi kaikin käytettävissä olevin keinoin? Valitettavasti allekirjoittaneesta kuitenkin tuntuu, että puheenaolleen pääkirjoituksen laatijan tarkoituksena ei olekaan ajaa mitään kuurojen asiaa vaan ainoastaan sanoa, että kuuroja koskevat tutkimukset ovat päteviä ja hyväksyttäviä vain siinä tapauksessa, että niihin on anottu lisenssiä esim. Tie- ja Vesirakennushallituksesta.

Elo Suomela

HIEMAN VASTINETTA ELO SUOMELALLE JA HIEMAN MIETTIMISTÄ KAIKILLE

Jokaisella on oikeus sanoa mielipiteensä, siis myönnettäköön herra Suomelalle omansa, mutta herra Suomela sallinee minulle oikeudet omaan mielipiteeseen, tässä tapauksessa eräisiin mietteisiin, jotka herra Suomela on kannanotoillaan aiheuttanut.

Nimittäin sen, onko herra Suomela ja ovatko yleensä kaikki kuurot ja kuurojen keskuudessa toimivat tiedostaneet kuinka suuri tavallisen kuuron kieli-invaliditeetti oikein on.

Tämä invaliditeetti on olemassa. Sen tietävät ja tajuavat kyllä kaikki kuurojen keskuudessa toimineet, mutta on eri asia ovatko he t i e d o s t a n e e t sen. Tietoisesti havainneet, selvittäneet ja myöntäneet sen. Sillä tämä invaliditeettihan on niin selvä ja jokapäiväinen asia, että moni sen sivuuttaa viitsimättä syventyä siihen ja sen seurauksiin perusteellisesti.

Kuka nyt kiinnittäisi millainen sää on syksyllä. Sataa ja kylmä on. Sillä siisti. Mitä sitä enempää miettimään.

Näin on kuurojen kieli-invaliditeetin kohdalla.

Sen kanssa kamppailee kuitenkin miltei jokainen kuuro joka päivä yhteiskuntamme puristuksessa. Työssä, asioidessaan virastossa, jopa lehtiä lukiessaan. Kaikkialla esiintyy osittain tuttuja ja kuitenkin outoja sanoja, joiden merkitystä ja tarkoitusta kuuro joutuu miettimään ja yhdistelemään. Kaikkia sanoja ei täysin käsitetä, niiden esittämä »käsite» on outo tai osittain tutunomainen jonkun sitä muistuttavan tutun sanan takia. Käsite on useimmiten arvattava. Syntyy mitä merkillisimpiä käsityksiä ja niiden seurauksena sarja mitä kummallisempia väärinkäsityksiä. Kun näitä syntyy lehdistön ja uutisten yhteydessä, niin väärinkäsitykset ovat tavallaan viattomia, eiväthän ne koske kuuroa sinänsä ,mutta arvata saattaa mikä vaikutus kuuron elämään on työelämässä tai asioidessa syntyneellä väärinkäsityksellä. Nythän on kuuron oma elämä kysymyksessä.

Liiottelenko. Tuskinpa. Niin usein, päivittäin omakohtaisesti törmään tähän kuuron kieli-invaliditeettiin. Siihen kuinka kuuro käsittää painettua ja kirjoitettua sanaa ja kuinka näin on syntynyt käsitys jostain asiasta, kuinka jonkun kuuron koko maailmankuva on saattanut vääristyä. Ja siitä kuinka kuuro saattaa miltei mielettömästi hätäillä jonkun vaikeaksi tai itselleen vaaralliseksi käsittämänsä asian takia, joka sitten osoittautuukin pikkuasiaksi. Ja kuinka kuuro kädenhuitaisulla on pistänyt sivuun itselleen tärkeän ja merkityksellisen kirjeen.

Huomaa tuon kieli-invaliditeetin jo seuratessa kuurojen keskustelua. Kisa on kissa, kuinka moni kuuro perheenemäntä onkaan tänä syksynä kertonut ystävälleen ostaneensa niin ja niin monta kiloa kissasokeria säilöntään, tuki on tukki, taakka on takka, nämä ovat niitä tavallisimpia erehdyksiä yksittäisten sanojen kohdalla, jolloin sanan käsite on ymmärretty toisen tutun sanan käsitteen perusteella. Vastaavasti syntyy väärintulkintoja kokonaisten lauseiden osalta. Huvittavimpina ovat mieleeni jääneet seuraavat tulkinnat: lintukuorot soittivat oli »lintukuurot soittivat puhelimella» ja: Jumala siunaa sadonkorjuun »Jumala siunaa sateen talteen.»

Mainittu lehtemme pääkirjoitus, joka on saanut herra Suomelan esittämään eriävän mielipiteensä, tähtäsi tähän: kuurojen keskuudessa kirjallisesti toimeenpantujen tutkimusten vastausmateriaali ei aina ole luotettavaa juuri kuurojen kieli-invaliditeetin takia.

Huomauttaisiin hra Suomelalle, että lukisi mainitun pääkirjoituksen uudelleen ja tarkasti. Siinä ei missään kohdin mainittu, että liittomme kouluttamat asiantuntijat, hra Suomela tarkoittaa tulkkejamme, avustaessaan kuuroja »panisivat omiaan». Kirjoituksessa vain todettiin, että kuurot joutuvat kysymyksiin vastatessaan turvautumaan ulkopuoliseen apuun ja tällä tarkoitettiin lähinnä sukulaista, ystävää tai naapuria. Tällaiset ystävälliset ulkopuoliset, jotka ehkä muutenkin ovat joutuneet hoitamaan kuuron asioita, katsovat usein tuntevansa tämän ja hänen mielipiteensä paremmin kuin hän itse. — Kuinkahan herra Suomela muuten saattaakaan kuvitella, että jokaisella maamme 4.700 kuurolla on lähettyvillään ja heti käytettävissä joku harvoista tulkeista, kuurojensisarista tai -papeista.

Mitä voitaisiin tehdä kuurojen kieli-invaliditeetin poistamiseksi? Tätä kysymystä käsiteltiin taas, ties kuinka monennen kerran, pohjoismaisessa kongressissa. Yksimielisesti on jo aikaisemmin todettu, että asiaan saadaan parannus kuurojenopetuksen tehostuttua. Kuuron lapsen saattaminen jo 2—3 vuoden iässä opetuksen piiriin on paras ratkaisu, mutta on väitetty, ettei siihen harvaanasutussa maassamme ole mahdollisuuksia. Onko niin, onko tätä asiaa opetusministeriön ja kouluhallituksen piirissä edes vakavasti mietitty ja tutkittu. Sanoisinkin, että tämä on opetusministeriön ja kouluhallituksen pulma, me voimme esittää asiaa koskevia vaatimuksia ja ehdotuksia — heillä on päätös- ja toimeenpanovalta. Me kuurot olemme myös yksimielisiä siitä, että viittomakieltä käyttämällä opetuksessa alusta alkaen saadaan huomattava parannus kuuron lapsen kielelliseen kehitykseen, mutta tässäkin asiassa voimme vain esittää vaatimuksia — päätös- ja toimeenpanovalta on muilla.

Vain kuurojenyhdistysten piirissä, kurssi- ja opetustoiminnalla, aikuiskasvatuksella, voimme vaikuttaa kuuron kielelliseen kehitykseen edistävästi. Tähän tähtäävää toimintaa on ollut, mutta varojen sekä henkilöstön puute on ollut toiminnan laajentamisen esteenä. Sopivien ohjaajien tai opintotoimintaa kuurojenyhdistyksessä ohjaavan henkilön palkkaaminen matkoineen vaatii rahaa, jota Kuurojen liitolla ei ole ollut ja johon yhteiskunnalta ei tähän saakka ole liiennyt apua, mielenkiinnosta puhumattakaan. Tätä aikuiskasvatusta on yritetty ylläpitää vapaaehtoisin voimin, mutta aina ei löydy asiasta kiinnostuneita, jotka vaivannäköä ja uhrauksia pelkäämättä olisivat valmiit vetämään tätä puolta.

Meidän on tehostettava vaatimuksiamme yhteiskuntaan päin. Meidän on osoitettava, että tähän kuurojenyhdistyksen piirissä toimeenpantavaan aikuiskasvatukseen on perusteltavasti saatava varoja yhteiskunnalta ja että meidän vaatimuksemme tässä samoinkuin kaikissa muissa asioissa ovat oikeutettuja ja tarpeen sanelemia. Olemme jo liian kauan tyytyneet nöyrästi anomaan oikeuksiamme, liian kauan olemme istuneet näiden asioiden edessä kädet ristissä odottaen, että anomuksemme kuultaisiin ja ne, joilla on voimaa ja valtaa tekisivät jotain. Nöyrän anomisen sijasta meidän pitäisi ryhtyä sanelemaan yhteiskunnalle mitä sen velvollisuuksiin kuurojen osalta kuuluu. Nämä velvollisuudet kiteyttäisin seuraaviin pääkohtiin:

1) Oppivelvollisuusiäksi on kuurojen lasten osalta määrättävä 2 vuotta ja yhteiskunta on tämän jälkeen velvollinen huolehtimaan siitä, että kaikki kuurot lapset saavat mahdollisuuksiensa mukaan mahdollisimman tehokasta opetusta,
2) Liitollemme on annettava riittävästi varoja kuurojenkonsulenttien palkkaamiseen sekä tulkkien kouluttamiseen ja tehokkaan sivutoimisen tulkkiverkoston luomiseen.
3) Kuurojenyhdistysten toiminnan tehostamiseen ja aikuiskasvatuksen järjestämiseksi on saatava niinikään riittävästi varoja.
4) Kuurojen asioista päätettäessä on aina ja ehdottomasti pyydettävä liittomme mielipidettä ennakolta.

Mini — midi — vai maxi?

Ollapa nuori ja hoikka. Tai edes hoikka. Eipä olisi pulmia pukeutumisen suhteen.

Mutta kun tavallinen perheenäiti joutuu viskaamaan nurkkaan sen »iänikuisen» takkinsa tai mekkonsa, niin miksi ihmeessä hän vasta sitten huomaa oman vartalonsa virheet ja puutteet?

Voi harmin paikka sentään. Mihin ihmeeseen se vyötärö on kadonnut ja mistä kummasta tuo paksu lenkkimakkara on vyötäisille ilmestynyt?

Nuo muotisanat, mini, midi ja maxi eivät ole meitä pulliaisia varten. Muoti suosii meitä sillä vanhalla tutulla linjalla, pari senttiä polven yläpuolelle ja malli sama, ja sillä siisti.

Mutta uutta sitä on joskus pulliaistenkin saatava jos aikoo ihmisten ilmoilla elellä ja hinnalla millä hyvänsä. Varsinkin hinnalla.

Lopuksi herra Suomelalle: Edelläoleva on vain osittain tarkoitettu vastaukseksi kirjoitukseenne, joka nähdäkseni onkin kirjoitettu muista kuin asiasyistä — johan kirjoituksenne loppu viittauksineen TVH :hon sitä osoittaa. Mitä tekemistä liitollamme on TVH:n kanssa, ei mitään, ellei lukuun ole otettu sitä kertaa jolloin TVH:lta anottiin lupaa pystyttää Malminharjulle osoittava kilpi viitostien varteen. Haluaisin myös huomauttaa, että lehtemme kirjoituksia pitäisi tulkita niinkuin asiat on siinä esitetty eikä oman mielen mukaan, niinpä ihmettelette miksei liittomme tutki kuurojen asioita vaan odottaa muiden tutkimuksia liittääkseen niihin eriäviä lausuntoja. Niin ei mainitussa pääkirjoituksessa kirjoitettu. Siinä todettiin yhteiskunnan asettavan erilaisia toimikuntia ja komiteoita tutkimaan kuurojen asioita, mutta itse kuurot unohdetaan toimikuntien kokoonpanossa. Siitä on kysymys ja siihen tehtävään muutokseen tähtäsi pääkirjoitus ja siihen tähtää myös oheisen ohjelmaluonnokseni neljäs kohta.

Jarmo Narmala

Ennakkotiedoissa kerrottiin, että »Hamlet» haluttiin tuoda Televisioteatterin välityksellä mahdollisimman suuren katsojajoukon ulottuville, »Hamlet koko kansalle». Tästä »suuresta joukosta» jäivät kuurot taas automaattisesti pois. Uskoisin, että näyttelijöiden epäselvältä näyttänyt replikointi vei monelta lievemminkin kuulovammaiselta mahdollisuudet seurata näytelmää. (Vai pystyikö joku käyttämään huuliolukua apunaan »Hamletia» seuratessaan?) Ei Televisioteatteria voi toden teolla sanoa »koko kansan teatteriksi» niin kauan kuin se jättää kuulovammaisten ryhmän osattomaksi esityksistään.

»Hamlet» on yksi maailman kuuluisimmista näytelmistä ja sen päähenkilön pohdiskelu »ollako vai eikö olla, kas siinä pulma» tunnetuimpia vuorosanoja. Sen vuoksi halusin katsella näytelmää, vaikka sitä todella voi vain »katsella».

Televisionäytelmien tapahtumat, henkilöiden luonteet ja mielialat välittyvät katsojalle jossain määrin pelkän näköaistinkin avulla. Mitä visuaalisempi näytelmä on, sitä enemmän kuvaruudussa oleva kuva sinänsä kertoo. Tähän kuvaan kuuluvat myös näyttelijöiden ilmeet ja eleet, joiden ei suinkaan tarvitse olla liioiteltuja ollakseen ilmaisevia.

»Hamlet» ei ollut vähimmässäkään määrin visuaalinen. Näyttelijöiden ilmeet eivät kertoneet mitään. Lavasteet ja komeat puvutkaan eivät auttaneet tunnelman luomisessa, vaan näytelmä tuntui lattealta ja hengettömältä, jos sitä joutui seuraamaan pelkästään näköaistin avulla.

Näytelmä »Kotona» oli paljon visuaalisempi. Ilman repliikkien kuulemistakin ymmärsi melko hyvin, mistä oli kysymys. Muutamat kohtaukset ja näkymät (esim. lasten ilmeet, kun äiti oli laittanut heidät seisomaan kädet jäykkinä keskelle lattiaa, etteivät he olisi päässeet sotkemaan paikkoja) saivat katsojan tarkistamaan suhdettaan omiin lapsiinsa.

Molemmissa mainituissa näytelmissä käytettiin välitekstejä. »Hamletissa» välitekseillä oli kertojan tehtävä ja »Kotona»-näytelmässä niitä käytettiin eräänlaisena keinona tehostamaan näytelmän sanomaa. Kummassakin tapauksessa välitekstit antoivat edes jonkinlaisia vihjeitä näytelmästä, vaikka niitä ei oltukaan käytetty kuulovammaisia ajatellen.

Tv-lääkäri käsiteli ohjelmassaan tällä kertaa kuulovammaa. Puolen tunnin ohjelmassa voidaan luonnollisesti käsitellä vain pientä murto-osaa kuulovammaan liittyvistä monista kysymyksistä. Ohjelman tarkoituksena oli nähdäkseni saada ihmiset hakeutumaan ajoissa tutkimuksiin, varsinkin viemään pikkulapset mahdollisimman varhain tutkittaviksi, mikäli on aihetta epäillä kuulovammaa. Kuulovammaa salaillaan vielä nykyisinkin aivan yleisesti, asiallisilla tiedoilla voitaisiin muuttaa sekä kuulovammaisen omaa suhtautumista että muiden suhtautumista vammaan.

Raija Nieminen

Monet perheenäidit ovat valitelleet etteivät he löydä mieleistänsä muodikasta vaatekappaletta, vaikka ovat kahlanneet läpi kaikki kaupungin kaupat. Tuntuu siltä, että muoti suosii vain nuoria. Mitäs vanhoista, kunhan jotakin kudetta päällänsä pitävät.

Mutta kyllä se vanhankin mieli piristyy ja kaipaa vaihtelua.

Pukeutumisen suhteen pätee ainakin yksi sääntö aina ja se on: oppii löytämään oman tyylinsä. Mikä sopii yhdelle ei saata sopia toiselle. Ajattelematon ihminen matkii muita. Eikä siihen kannata luottaa, että kauppias meitä valistaisi. Hänellä on vaan yksi päämäärä, saada tuotteensa myytyä sopipa se sitten asiakkaan ylle tai ei. Kun ymmärtämätön asiakas on päättänyt ostaa muotipuvun, niin kauppias kyllä kiirehtii vakuuttamaan miten hyvin se sopii, vaikka itse asiassa onkin eri mieltä.

Kokonaisuus ja yleisvaikutelma ovat tärkeitä tekijöitä. Pitää osata valita vaatteet, mitkä peittävät vartalon mahdolliset viat ja puutteet eivätkä paljasta niitä. Räiskyvä ja tempperamentikas ihminen voi huoletta valita rohkeampia vaatteita, kun taas hiljaisempi saa tyytyä hillityimpiin asusteisiin.

Naisten hattu-asioista ja -ostoista on tehty paljon vitsejä. On yksi neuvo, mikä pätee, eikä se ole mikään vitsi. Älä koskaan mene ostamaan hattua itsellesi ystäväsi kanssa. Jos niin teet, saat katua. Muista, että ostat hatun itsellesi. et ystävällesi. Moni nainen, epävarmana, valitsee sen hatun, mikä ystävän mielestä on sopiva, mutta jälkeenpäin katuu kauppojaan.

On syytä myöskin varata riittävästi aikaa ostosten tekoon, sillä ei meikäläisen naisihmisen kannata ostaa vaatteita usein. Ne pitää valita pitempää käyttöaikaa silmälläpitäen.

Ja niille, jotka valittelevat ettei ole varaa ostaa uusia muodinmukaisia asusteita, heidän on syytä muistaa, että maailmassa on monta naista, jotka joutuvat pitämään samoja vaatteita niinkauan kuin päälle hajoavat. Eihän ne vaatteet kuitenkaan ihmistä tee, niinkuin on tapana sanoa, mutta ihminen tekee kyllä vaatteita.

P i r k k o.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset pikashakkiturnaukset järjestetään marraskuun 21 päivänä klo 13 Turussa Kuurojentalossa Henrikinkatu 4 b.

Shakkiterveisin

Turun Kuurojen Shakkikerho

Turun Kuurojen Shakkikerhon

LOKAKUUN TURNAUKSEN TULOKSET:

10.10.70.

Joukkuekilpailu,
4 miehen joukkueet:

1) Turku I 9 pist. 2) Turku II 7 p. 3) Helsinki I 4 ½ p. 4) Helsinki II.

M-lk:

1) E. Haapanen, Helsinki 4 pist. 2) E. Hannula, Turku 3 p. 3) H. Moilanen, Turku 2 ½ p. 4) A. Savolainen, Helsinki 2 ½ p.

A-B-lk:

1) Erkki Partanen, Turku 4 ½ pist. 2) P. Eskelinen, Tampere 4 ½ p. 3) S. Juhola, Turku 3 ½ p. 4) E. Sivonen, Helsinki 2 ½ p. 5) E. Tolsa, Helsinki 2 ½ p. 6) S. Kallio, Turku 2 p. 7) V. Rantanen, Helsinki ½ p.

C-lk:

1) A. Männistö, Turku 3 pist. 2) H. Hirvelä, Turku 2 p. 3) P. Mattila, Turku 1 p. 4) A. Unaja, Turku —.

Turku—Helsinki pokaaliottelu:

Helsinki		Turku
E. Haapanen	½—½	E. Hannula
O. Entelä	0—1	J. Mäkinen
A. Savolainen	1—0	H. Moilanen
E. Tolsa	½—½	E. Partanen
V. Tolsa	0—1	S. Kallio
V. Rantanen	0—1	K. Näsi
E. Sivonen	1—0	S. Juhola
L. Kannisto	1—0	H. Hirvelä
	4—4	

MOOTTORI

KA:N SYYSKOKOUS

pidetään Helsingissä lauantaina 7. päivänä marraskuuta klo 17 Helsingin Kuurojenyhdistyksellä Liisankatu 27 A 8. Esillä syyskokoukselle kuuluvat asiat, lisäksi esitelmä ja filmi mm. Ruotsista, kuurojen Moottorikerhon Vikingin järjestämästä yösuunnistusajosta, johon kolme Uudenmaan kuurojen Moottorikerhon ajajaa kartanlukijoineen osallistuivat ym. — Huviohjelma on myös luvassa. Tanssia.

Suomen Kuurojen Autojärjestön
hallitus

KA järjestää kaikille kuuroille autoilijoille liikennekilpailut »TUNNE HELSINKIÄ» tavanomaisella ajolla.

Lähtö Liisanpuistikosta Liisankadun loppupäässä lauantaina 7. päivänä marraskuuta klo 15. Ei taitoajoa eikä aikasijoituksia! Kilpailijat jättävät salaperäiset vastaukset suoraan HKY:n huoneiston KA:n kilpailukansliaan ennen klo 17.

Osallistumismaksu 5 mk, Helsingin ja Espoon ulkopuolta 3 mk.

Palkinnot jaetaan illanvieton yhteydessä.

Helsingissä tavataan ja ajetaan

Moottoriterveisin

KA:n kilpailutoimikunta

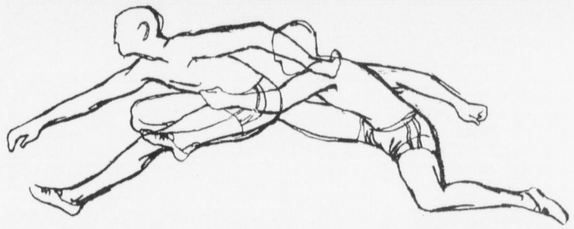

URHEILU

Saarikoski 15,14 — SE

Turun Valppaan kansallisissa kilpailuissa syyskuun 20 päivänä saavutti Eero Saarikoski kolmiloikassa uuden kuurojen Suomen ennätyksen 15,14. Saarikoski ehti hypätä jo 15,24, mutta valitettavasti tällöin todettiin ettei hyppypaikka täyttänyt sääntöjen määräyksiä, sillä alastulopaikka ei ollut samalla tasolla ponnistuspaikan kanssa. Joka tapauksessa ennätystulos on korkeata luokkaa — vielä 60—70 sm lisää ja Saarikoksi on maajoukkuetasoa.

Liittojohtokunta vahvisti kokouksessaan 10.10. seuraavat uudet ennätykset:

10-ottelu	6.186 pistettä	Eero Saarikoski	Seinäjoki	6—7.6.
1500 m.	4.00,9	Timo Karvonen	Leppävirta	28.6.
100 m.	11,3	Vesa Hannu	Lapua	28.6.
100 m.	11,1	Vesa Hannu	Seinäjoki	11.7.
3-loikka	14,56	Eero Saarikoski	Seinäjoki	11.7.
Kiekko 21 v.	42,20	R. Rantanen	Turku	1.8.
3-loikka	14,71	Eero Saarikoski	Turku	2.8.
Kuula	14,64	Rauno Rantanen	Hämeenlinna	8.8.
3-loikka	14,77	Eero Saarikoski	Helsinki	22.8.
Kuula 21 v.	16,45	Rauno Rantanen	Turku	24.8.
3-loikka	15,14	Eero Saarikoski	Turku	20.9.

YLEISURHEILUN SISÄRENGAS

Yleisurheilijain valmentajana toimiva H a r r i N i e m e l ä on nimennyt valmennettavien sisärenkaaseen seuraavat:

Juoksijat:
- Timo Karvonen, Kuopion Kunto
- Markku Ventelä, Vaasan Wellas
- Kari Saarikoski, Vaasan Wellas
- Aimo Hiekkanen, Turun Valpas
- Kauko Pekkala, Oulun Ryhti

Heittäjät:
- Rauno Rantanen, Tampereen KU
- Matti Pirttilä, Turun Valpas
- Ossi Ottela, Hämeenlinnan Häli

Hyppääjät:
- Eero Saarikoski, Vaasan Wellas
- Vesa Hannu, Vaasan Wellas
- Kalevi Alajoki, Turun Valpas

Valmennettavat ovat olleet ensimmäistä kertaa leirillä Kuortaneen urheiluopistossa 17—18. 10. 1970.

K I L P A I L U K U T S U

Kansalliset pöytätenniskilpailut järjestetään Turun Kuurojentalossa marraskuun 28 päivänä klo 12.

L a j i t :

miesten ja naisten kaksinpeli
miesten nelinpeli
sekanelinpeli

Ilmoittautumiset on lähetettävä 23.11. mennessä seuramme nimellä os: Henrikinkatu 4 b, Turku 2.

Pöytätennisterveisin

Turun Valpas r.y.

TURUN VALPAS järjestää iloisen illanvieton reippaalla ohjelmalla Kuurojentalon alasalissa marraskuun 28 päivänä klo 19. Tervetuloa!

KALEVI TUOMINEN:

Urheilun merkitys

Kuluvana vuonna 1970 täyttää kuurojen urheiluliitto 50 v. ja voidaan suunnata katseet liiton tähänastiseen historiaan ja niihin saavutuksiin joihin on päästy. Mitä ne ovat tuoneet tullessaan kuurojen urheiluliitolle, johtajille, valmentajille ja ennenkaikkea urheilijoille? Mutta vielä merkittävämmäksi varmaankin nousee saavutusten arvoa punnittaessa mitä nämä saavutukset ovat merkinneet kuuroille yleisesti.

Tänä päivänä voidaan myöskin todeta tämänhetkinen tilanne ja arvioida se tarkasti ja todeta historian kulun aiheuttamat muutokset ja toiminnan vilkastuminen ja monipuolistuminen. Tämän arvioinnin jälkeen suunnataan katseet tulevaisuuteen — uusia suunnitelmia, ideoita, toteutusorganisaatio jne. Uusia, kiehtovia toiminnan muotoja.

Teidän juhlajulkaisunne kertoo liittonne kunniakkaasta historiasta ja niistä suuremmoisista saavutuksista joihin urheilijanne ovat yltäneet. Se kertoo kuntoliikkujien uurastuksista kuntonsa vaalimisessa. Ei liene kuurojen maailmankisoja mistä ei Suomi ja suomalainen urheilija olisi mitalia tuonut. Näiden urheilijoiden tulokset ja niiden saama huomio ovat olleet myös edesauttamassa kuurojen asiaa yleisestikin. Juhlajulkaisunne selvittää niin hyvin urheilijoittenne ja jäsenkuntanne kaikkia saavutuksia liikunnan ja urheilun parissa, että voidaan vain täydestä sydämestä todeta: kuurojen urheilijoiden saavutuksilla on tulevia polvia velvoittavat perinteet ja niiden varaan on hyvä rakentaa tulevien päivien toimintaa.

Kun ajattelemme nykytilannetta urheilutoiminnassa yleensä niin nk. koulutusyhteiskunta ideologia lyö leimansa myös urheiluun. Tiedon merkitys kasvaa ja näinollen mm. valmentaja- ja kouluttajakoulutukseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Valmentajat puolestaan välittävät omalta osaltaan saamaansa ja omaksumaansa tietoa edelleen urheilijoille. Näin voidaan urheilijoille antaa mahdollisimman täydellisesti tietoon perustuva valmennus ja näin taata hyvät tulokset.

Urheilu on ollut ja on eräs suuria julkisuuden asioita. Ei voida kyllin korostaa kuinka merkittävää osaa hyvät tulokset ja niiden julkistaminen merkitsevät urheilijoille, liitolle ja kaikille kuuroille. Julkisen sanan välittämä tieto- informaatio eri kanavin urheilijoiden saavutuksista tavoittaa yhteiskunnan ja sen päätöksentekijät ja siten kiinnittää huomiota mm. kuurojen ongelmiin.

Urheilu muodostaa myöskin erään toiminnallisen alueen ja yhteisen kielen = urheilukielen, missä kuurojen ja kuulevien välistä yhteistoimintaa tapahtuu läheisesti. Näin lähennetään ihmisiä toisiinsa, opitaan arvostamaan toinen toisiamme erilaisuuksistamme välittämättä ja maailmamme muuttuu inhimillisemmäksi ja läheisemmäksi meille kaikille. Näin voi kuulevien ihmisten ymmärtämystä kuuroja kohtaan entisestään tehostaa.

Urheilun, liikunnan merkitys nykypäivän ihmiselle on kiistaton. Koneellistuvassa maailmassa tarvitaan erilaisia jopa keinotekoisiakin liikuntamuotoja jotta sielun ja ruumiin tasapaino ei järkkyisi. On keksitty ja keksitään erilaisia liikuntatapoja ja urheilumuotoja jotta jokainen ihminen saisi mieleisensä liikunnan tai urheilun harrastuksen. Nykypäivän valistunut ihminen ymmärtää jo melko hyvin liikkumisen merkityksen ja siitä ovat osoituksena liikuntajärjestöjen harrastajajoukkojen suuri lisääntyminen.

Reino Perä ampujakuningas

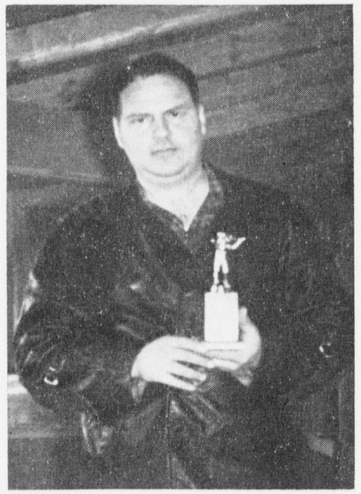

SKUL:n ampumamestaruuskilpailut pidettiin syyskuun 5—6 pnä 1970 Helsingissä, Viikinmäen ampumaradalla. Kilpailuihin osallistui 8 ampujaa. Reino Perä Vaasasta sai Carl-Eric Martolan lahjoittaman AMPUJAPOIKA -kiertopalkinnon omakseen voitettuaan sen 3. kerran. Mainittakoon että mainituissa kilpailuissa syntyi 7 Suomen kuurojen ampumaennätystä.

Tulokset:

Pienoiskivääri 50 m, 60 ls. makuu: 1) Reino Perä 575 p., 2) Pentti Laurila 572 p., 3) Sulo Ikola 559 p.

Pienoiskivääri 50 m 3x40: 1) Reino Perä 385+345+326=1056 p., polvi-, pysty- ja yhteispistetulosennätys, 2) Sulo Ikola 373+314+294=981 p., 3) Pentti Laurila 385+336+245=966 p., 4) Boris Ström 361+317+288=966.

Vapaakivääri 300 m 3x40: 1) Reino Perä 365+334+311=1010 p., pysty- ja yhteispistetulosennätys, 2) Pentti Laurila 377+335+245=966 p., polviennätys, 3) Sulo Ikola 378+277+270=925 p., makuuennätys..

Carl-Eric Martolan lahjoittama AMPUJAPOIKA -kiertopalkinto: 1) Reino Perä 531+502=1033 p., 2) Pentti Laurila 495+487=982 p., 3) Sulo Ikola 493+463=956 p.

Uudet ennätykset: Pienoiskivääri 5 m 3x40 ls. Reino Perä, polvi- ja pystyasento sekä yhteistulos. Vapaakivääri 300 m 3x40 ls. Reino Perä, pystyasento ja yhteistulos. Pentti Laurila polviasento. Sulo Ikola, makuuasento.

Nykyaikana puhutaan paljon kuntoliikunnasta ja kilpaurheilusta ja niiden eriluonteisuudesta. Halutaan kiistellä niiden ansioista ja ennenkaikkea osoittaa kilpa- ja huippuurheilu täysin tarpeettomaksi, jopa vahingolliseksi. Mikään ei kuitenkaan kumonne sitä tosiasiaa että toinen haluaa liikkua kilvoitellen, kilpaillen, toinen ilman kilpailua tai kilpaillen vain itsensä kanssa. Jos sitten jotkut ja eivät suinkaan niin harvat haluavat kokeilla taitojensa ja tehonsa maksimia niin tämä on heille ehdottomasti suotava. Eivät kaikkien muidenkaan taitojen harrastajat suinkaan tyydy esim. soittamaan viulua vain harrastusmielessä vaan osalle tulee halu kokeilla kuka on kuka. — Huippu-urheilu vaatii harrastajaltaan ääretöntä luonteenluujutta, sitkeyttä ja sisäistä tarvetta saavuttaa jotain. Huippu-urheilun ja kilpailun luonteeseen kuuluu voittaa ja hävitä, saavuttaa tänään hyvä tulos huomenna heikompi ja sen urheilija tietää leikkiin ryhtyessään.

Eivät nämä tappiot ja heikkojen tulosten hetket normaalille urheilijalle tuo mitään komplekseja. On selvästi osoitettavissa että entiset huippu-urheilijat ovat tasapainoisia, hyviä kansalaisia vaikka ovatkin joskus kilpailutilanteissa räiskähdelleet. Ennen kaikkea huippuurheiljat ovat todellisia urheilun ja liikunnan PR-ihmisiä ja nuorten innoittajia liikuntaan ja urheiluun.

Nykyhetki on kuurojen urheilutoiminnassa maassamme vilkasta. Kuurojen urheiluseurojen toiminta kattaa tällä hetkellä miltei koko maan. Mitä sitten tulevaisuudessa? Tavoite on luonnollisesti lisätä seurojen lukumäärää ja tehostaa nykyisten seurojen toimintaa. Eräänä pääämääränä pitäisi olla, että jokaisella seuralla olisi koulutusvalmennusvaliokuntansa ja että jokaisella seuran urheilumuodolla olisi valmentaja. Näin tehostuu seuran kaikkein tärkein toimintasektori ja harrastajat tuntevat mielihyvää hyvin ohjelmoiduista harjoituksista ja kilpailuista ja näin myöskin uusia jäseniä saadaan toimintaan. Erittäin suuri vastuu on niin urheilijoilla itsellään kuin myöskin johtajilla ja valmentajilla siitä että urheilijat eivät unohda perhetyö- ja opiskeluasioiden merkitystä vaan urheilu on vain eräs harrastus.

Suuren ongelman muodostaa koko Suomen urheilussa ja niin myös Kuurojen Urheiluliiton toiminnassa määrärahojen niukkuus. Valtiovallan olisi nykyistä huomattavasti enemmän osoitettava varoja urheilulle ja liikunnalle ja näin myöskin kuurojen urheiluliitto saisi nykyistä paremmat taloudelliset edellytykset tehokkaan liikuntatoiminnnan toteuttamiseksi.

Nyky-yhteiskunnassa ei voida kyllin korostaa liikkumisen ja nimenomaan fyysisesti melko vaativan liikkumisen merkitystä. Suomen Kuurojen Urheiluliitolla on velvoittava tehtävä saada liikunta jokaisen kuuron elämäntavaksi muodossa tai toisessa. Tapahtukoon se sitten kuntoillen, kilvoitellen tai huippu-urheillen. Pääasia on että ihmisruumiin, elimistömme terveyttä vaalitaan ja toteutetaan käytännössä, vanha mutta ikuisesti elävä sanoma, »Terve sielu terveessä ruumiissa».

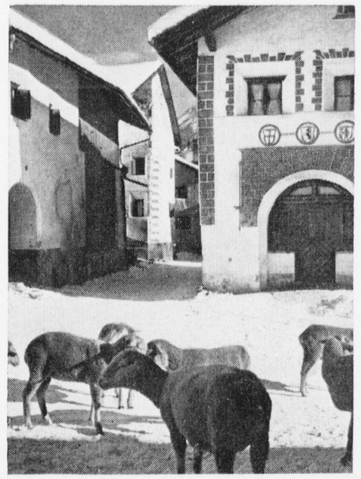

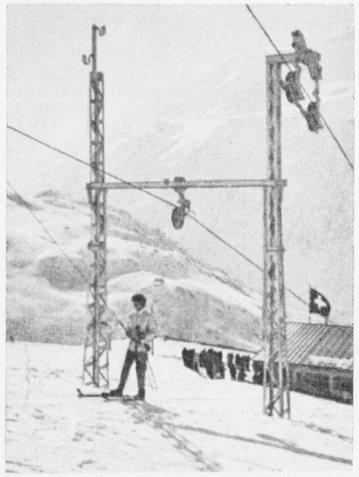

Alpit kutsuvat

VII Kuurojen Talvimaailmankisat järjestetään ensi vuonna tammikuun 25—29. päivinä Sveitsissä, Adelbodenissa. Kisojen aikainen ajankohta johtuu siitä, että järjestäjäksi lupautunut Ranska luopuikin isännyydestä ja varalla ollut Sveitsi ei enää saanut kisoja varten talviurheilukeskusta helmi—maaliskuuksi, kaikki olivat jo varattu muihin kilpailuihin tai turistitarkoitukseen.

Urheiluliiton liittojohtokunta on nimennyt hiihtäjien valmennusrenkaaseen Timo Karvosen, Kauko Hökän, Kari Saarikosken, Kauko Pekkalan, Eino Kolun, Pauli Savolaisen, Arvi Hännisen ja Marja Kulmalan. Valmentajana toimiva voimistelunopettaja Ensio Pystynen tulee kokoamaan ryhmän harjoitusleireille 2—3 kertaa loppuvuoden aikana.

Urheiluliitto on suunnitellut 10 henkisen joukkueen lähettämistä kisoihin. Joukkueen mukana on myös turisteilla mahdollisuus matkustaa Adelbodeniin. Matkalle lähtö tapahtuu 22. 1. ja paluu 30. 1. Viittaamme ilmoitukseen toisaalla lehdessämme.

Kisojen ohjelma:

23—24. 1. CISS:n kongressi
25. 1. Kisojen avajaiset
Naisten 5 km ja miesten 15 km hiihto
26. 1. Naisten ja miesten pujottelu
27. 1. Suurpujottelu ja 30 km hiihto
28. 1. Syöksylasku, naisten 3 x 5 km ja miesten 3 x 10 km viesti
29. 1. Syöksylasku, päättäjäisseremoniat ja päättäjäisillalliset.

Veljeilyä kilpailujen lomassa. Vas. Svedjeby, Turkki, Tiirikka, Johansson ja Jordansson. →

Pentti Turkki oli varmin suunnistajamme. ←

Suunnistusjoukkueemme sortui kuoppiin ja kiviin

Suomen ja Ruotsin välinen suunnistusmaaottelu pidettiin syyskuun 26—27 päivinä Leksandissa, Taalainmaassa. Ottelu oli kaksiosainen käsittäen henkilökohtaisen suunnistuksen, jossa huomioitiin yhteenlaskien kunkin maan kolmen parhaan miehen tulokset sekä viestisuunnistuksen. Molempien kilpailujen yhteenlasketut ajat ratkaisivat ottelun, joka nyt päättyi Ruotsin voittoon ajalla 8.01,20. Suomen aika oli 8.17,00.

Ne kuopat ja kivet

Kilpailukeskus oli Siljanjärven rannalla ja itse kilpailumaasto n. 3x3 km:n laajuinen alue, jota pirstoivat tiet ja pellot. Sekä henkilökohtainen kilpailu, että viestisuunnistus suoritettiin tällä samalla alueella. Korkeuserot maastossa olivat vähäiset ja ratojen loppupuoli oli peltojen takia helppoa. Siellä loppupäässä oli myös ravirata, jonka läpi jouduttiin molempina päivinä juoksemaan — aika tuttua hommaa toisella kerralla ja sentään oli kysymyksessä maaottelu. Jos joku siis pummasi kilpailun alkupuolella, niin lopussa ei ollut paljonkaan mahdollisuuksia vauhdilla ja tarkkuudella parantaa sijoitusta juuri maaston helppouden takia.

Kartta oli tarkka, liiankin tarkka meikäläisiä ajatellen. Kartalle oli merkitty jokainen vähän suurempi kivenlohkare, pienen pienet kuopat ja suopläntyt, joita myös käytettiin rastipisteinä. No, mikäs siinä, mutta kun meikäläisten käsityksen mukaan kuoppien pitää olla todella kunnon kuoppia, joihin uppoaisi mies kavereineen, niin sellaisia myös etsittiin. Ja rastipiste, kuoppa suuruudeltaan 2x1 m, sivuutettiin sen enempää huomioitta.

Velho metsässä — Gösta Svedjeby

Lauantaina suoritetussa henkilökohtaisessa kilpailussa sortuikin monen meikäläisen matka outoon karttaan ja kuoppiin sekä kiviin. Vain Turkki ja Tiirikka pitivät pintansa, mutta hekään eivät olleet kilpailun ykkösenä. Sen tilan vei Ruotsin vanhin suunnistaja 47-vuotias Gösta Svedjeby. Itse mies on kuin juuri nahkurin orrelta lainattu, laiha vartalo, uurteiset kasvot, mutta suunnistaa kaveri osaa. Ja juosta myös. Kotinurkilla oli varmasti etunsa, mutta jokatapauksessa Göstan tie kulki erehtymättä rastilta rastille, yhtään hän ei kertomansa mukaan pitempään nuohonnut. Svedjeby onkin 15-kertainen Ruotsin KUL:n mestari. Nuorempana hän oli maansa parhaita suunnistajia ja ehdolla mm. kuulevien Ruotsi—Norja—Suomi maaotteluihin ja PM-kilpailuihin.

Lauantain kilpailun jälkeen Ruotsi johti vajaalla 8 minuutilla. Se oli Suomen tavoitettavissa. Viesti ratkaisisi.

Paavolan haamujuoksu

Suomen joukkue ei ollut lannistunut lauantain vastoinkäymisestä. Päinvastoin taistelumieli oli korkealla eikä ruotsalainen kartta enää pelottanut. Ne kuopat ja kivet tunnettiin jo. Hyvin pojat juoksivatkin, kaksi osuusvoittoa tuli ja kolmannellakin osuudella meikäläinen oli toiseksi paras, mutta silti Ruotsi sai kaksi joukkuetta ensinnä maaliin. Meikäläisten parhaat kun juoksivat eri joukkueissa.

Erkki Paavola ykkösosuudella pani todella joukkuetoverinsa sekä ruotsalaiset haukkomaan henkeä. Ratamestari ennusteli ensimmäisen miehen tulevan vaihtoon 1 tunnin ja 10—15 minuutin päästä. Paavola ilmestyi vaihtoalueen reunaan yllättävän aikaisin, tunnin ja parin minuutin kuluttua. Ruotsalaisjoukkueet olivat jääneet 26 minuuttia, siinä vaiheessa Suomi johtikin koko maaottelua 18 minuutilla. Paha vain, että nyt oli ykkösjoukkueen viestinviejän Tiirikan vuoro sortua kiveen ja kuoppaan, hän tuli 43 minuuttia Paavolan jälkeen.

Kolmas osuus — ratkaisuosuus

Toisella osuudella Martti Salli säilytti joukkueensa johdon 16 minuutissa, sitten olikin vuorossa ruotsalaisten kakkosjoukkue — kakkoset siis johtivat. Mutta ruotsalaisen ykkösjoukkueen kannoille oli jo noussut meikäläisten ykkösjoukkue 1,25 min. erolla.

Johtavan joukkueen ankkuri, Olli Lehti, juoksi alun mainiosti, mutta kuutosrastilla tuli pysäys. Sitä rastia, suurta irtolohkaretta, ei Olli löytänyt sitten millään. Siinä etsinnässä menivät ohi molemmat ruotsalaisjoukkueet ja oma ykkösjoukkueen ankkurikin, Turkki, jonka Olli ehti siinä kuutosrastin vaiheilla nähdä.

Ruotsin molemmat joukkueet tulivat maaliin ensimmäisenä, Turkki 8 minuuttia myöhemmin.

Pienenä lohdutuksena voimme todeta, että pärjäsimme paremmin kuin ruotsalaiset viime vuonna täällä: ensimmäisen päivän jälkeen he olivat 30 minuuttia häviöllä ja seuraavana päivänä molemmat viestijoukkeet keskeyttivät.

Puntit ovat kyllä nyt tasoissa ja ensi vuonna sitten on vuorossa uudet yritykset.

Tulokset:

Henkilökohtainen kilpailu 26.9. 6,6 km: 1) Gösta Svedjeby Ruotsi 1.06,05, 2) Pentti Turkki 1.10,10, 3) Tauno Tiirikka 1.16,20, 4) Kurt Johansson Ruotsi 1.22,05, 5) Nils Jordansson Ruotsi 1.27,55, 6) Lennart Edwall Ruotsi 1.33,58, 7) Weiky Vänerskär Ruotsi 1.34,30, 8) Jarmo Narmala 1.37,00, 9) Olli Lehti 1.48,25, 10) Martti Salli 2.54,45.

Erkki Paavolan aika oli 2.13,40, mutta hänen juoksunsa hylättiin väärällä rastilla käynnin takia, Ruotsin Leif Kroon keskeytti.

Viestisuunnistus 27.9..

1) Ruotsi II (Risberg, Edwall, Vänerskar) 4.05,15, 2) Ruotsi I (Johansson, Jordansson, Svedjeby) 4.05,40, 3) Suomi I (Tiirikka, Narmala, Turkki) 4.13,30, 4) Suomi II (Paavola, Salli, Lehti) kesk. viimeisellä osuudella.

Parhaat osuusajat:

1 osuus 6,8 km 1) Erkki Paavola Suomi II 1.02,45, 2) Hans Risberg Ruotsi II 1.28,25 ,3) Kurt Johansson Ruotsi I 1.28,30, 4) Tauno Tiirikka Suomi I 1.45,35.

2 osuus 5,8 km: 1) Jarmo Narmala S I 1.15,40, 2) Lennart Edwall R II 1.23,50, 3) Nils Jordansson R I 1.31,20, 4) Martti Salli S II 1.33,15.

3 osuus 6 km: 1) Gösta Svedjeby R I 1.06,50, 2) Pentti Turkki S I 1.12,15, 3) Weiky Vänerskär R II 1.13,00.

Lentopalloako vastustetaan

Ystävämme Kerhomies on omalla palstallaan ryhtynyt kantamaan huolta lentopalloilun tulevaisuudesta. Kerrottuaan kuinka nuorten kerhoissa harrastetaan lentopalloilua hän toteaa myös jatkuvasti saavansa tiedusteluja, miksei SKUL järjestä lentopalloilussa mestaruuskilpailuja. Ja lopuksi hän pyytää lentopallon vastustajia esittämään mielipiteensä tässä lehdessä.

Toivottavasti en tuota Kerhomiehelle pettymystä ilmoittaessani, etten vielä ole tavannut mainitun palloilulajin vastustajia, en edes SKUL:n liittovaltuustossa, jossa ehdotus lentopallon ottamiseksi liiton mestaruuskilpailuohjelmaan äänestettiin nurin äänin 2—7.

Ehdotus ei kariutunut lentopalloilun vastustamiseen, niinkuin Kerhomies palloilijoineen on päätellyt, vaan asiasyihin.

Urheiluliitto on ryhtynyt tukemaan kuurojenkoululaisten vapaaajan urheilutoimintaa ja tällöin tulevat kysymykseen ne urheilumuodot, joita kouluissa ennestään harrastetaan: yleisurheilu, hiihto, voimistelu ja koripalloilu. Liiton valmennusvaliokunnan puheenjohtaja Esa Kauppinen tulee kuluvan syksyn aikana käymään jokaisessa kuurojenkoulussa ja neuvottelee koulun johtajan ja voimistelunopettajan kanssa koulun oppilaiden urheilutoiminnan ohjaamisesta. Urheiluliitto on valmis taloudellisesti tukemaan tätä toimintaa. Käyntinsä yhteydessä Esa tulee luovuttamaan kullekin koululle koripallon, Suomen Koripalloliittohan lahjoitti urheiluliiton 50-vuotisjuhlassa 6 koripalloa jaettavaksi kaikille kuurojenkouluille ja Turun ammattikoululle.

Koripallohan sopii liikkuvuutensa ja monipuolisuutensa takia hyvin kasvuikäisten liikuntaharjoituksen perustaksi ja koripalloilua on ennestään kouluissa harrastettu. Mikäli oppilaille järjestetään vapaa-aikanaan ohjattuja koripalloharjoituksia, ohjaajana joko koulun voimistelunopettaja tai paikallisen kuuron urheiluseuran koripalloilija, niin saadaan lajin taso keskitetysti nousemaan. Seuraavana tavoitteena on koulujen välisen turnauksen aikaansaaminen.

Haa, huutaa nyt lentopalloilun ystävä, tarkoitushan oli puhua lentopalloilusta ja puhutaankin vain koripalloilusta.

Rauhoitu ystäväiseni, tulemme juuri ydinkohtaan. On helposti arvattavissa, miten käy koko kouluajan kestäneen koripalloiluharrastuksen kun sen jatkamiseen ei koulun päätyttyä ole mahdollisuuksia. Mikäli tässä vaiheessa olisi hyväksytty lentopalloilu mestaruusohjelmaan, niin se olisi merkinnyt lopullista kuoliniskua urheiluliittomme koripalloilulle.

Ja koko pitkäjännitteinen ohjaus koululaisten kasvuaikana olisi turhaa.

Koripalloilun asema urheiluliitossa on ensin turvattava. Laji on saatava elpymään ja lajia vetämään on saatava mies, joka kiertää seuroissa, antaa ohjeet harjoituksen järjestämiseksi ja myös toimii harjoitusten vetäjänä, kokoaa sisärenkaan leireille hiottavaksi.

Tekohengitystäkö, tuskin, sillä jatkossa laji elää omalla painollaan. Luotan siinä kouluista saapuvaan harrastajajoukkoon.

Tarkoitus ei ole likvidoida lentopalloilua toisen palloilumuodon hyväksi, vaikka niinkin aihetta olisi. Liika monipuolisuus pienessä urheiluliitossamme on vain haitaksi. Mutta on selvää, että kaikille on annettava valinnan mahdollisuus ja sitäpaitsi lentopallo sopii paremmin pienemmille seuroille.

Silti: mikä hyödyttää lentopalloa jos tässä vaiheessa urheiluliiton kilpailuohjelmaan otetaan tämä laji. Joukkueet kokoontuvat kerran vuodessa yhteen turnaukseen ja mukaan tulee varmasti monta sellaista joukkuetta, jotka ovat puulaakitasoakin heikompia. Tuollaisia nuortenkerhojen kesäjuhlissa käyneitä joukkueita.

Lentopalloakin on ryhdyttävä harkiten kehittämään. Lajin harrastajille on saatava oma vetäjänsä koripallon malliin. On suoritettava tutkimus kuinka monta seuraa tulisi mukaan mestaruussarjaan, jota ei suinkaan käytäisi kerran vuodessa jonkinlaisena turnauksena, vaan jatkuisi yhtäjaksoisena syksystä kevääseen joukkueiden kohdatessa toisensa vähintään kaksi kertaa. Onko seuroilla tähän taloudellisia mahdollisuuksia?

Jos lentopallo otetaan urheiluliittomme mestaruusohjelmaan, niin sitä on ryhdyttävä harjoittamaan

SEURA-OTTELU VALPAS—WELLAS SEKÄ KANSALLISET YLEISURHEILUKILPAILUT

päättivät Turun Valppaan yleisurheilukauden. Seuraottelu päättyi odotetusti Wellaksen voittoon pistein 59—47. Wellas sai näin lopullisesti kaappiinsa ottelun kiertopalkinnon. Vastaavasti voitti Turun Valpas niinikään seuraotteluna käydyn lentopallo-ottelun pistein 3—0 saaden tämän lajin kiertopokaalin lopullisesti haltuunsa.

Seuraottelu yleisurheilussa käytiin syyskuun 19 p:nä Turun Nummenmäen urheilukentällä. Tulokset:

100 m: 1) Vesa Hannu, Wellas, 11,7, 2) Kalevi Alajoki, Valpas, 12,0, 3) Aimo Hiekkanen, Valpas, 12,0, 4) Seppo Ylivarvi, Wellas 12,5. — 400 m: 1) Markku Ventelä, Wellas, 54,9, 2) Aimo Hiekkanen, Valpas, 56,7, 3) Seppo Ylivarvi, Wellas, 57,5, 4) Erkki Pekkala, Valpas, 59,8. — 1500 m: 1) Kari Saarikoski, Wellas, 4.27,2, 2) Markku Ventelä, Wellas, 4.33,2, 3) Risto Saastamoinen, Valpas, 4.35,8, 4) Tuure Wallenius, Valpas, 4.54,0. — Korkeus: 1) Eero Saarikoski, Wellas, 170, 2) Matti Pirttilä, Valpas, 155, 3) Sakari Kujala, Valpas, 150, 4) Jussi Malkamäki, Wellas, 140. — Pituus: 1) Vesa Hannu, Wellas, 667, 2) Sakari Kujala, Valpas, 578, 3) Jari Kuusinen, Valpas, 561, 4) Markku Ventelä, Wellas, 521. — 3-loikka: 1) Eero Saarikoski, Wellas, 14,24, 2) Vesa Hannu, Wellas, 13,73, 3) Kalevi Alajoki, Valpas, 12,68,4) Aimo Hiekkanen, Valpas, 11,64. — Kuula: 1) Olavi Kaisanlahti, Valpas, 12,70, 2) Matti Pirttilä, Valpas, 12,48, 3) Heikki Sirkiä, Wellas, 10,19, 4) Kari Saarikoski, Wellas, 9,38. — Kiekko: Matti Pirttilä, Valpas, 34,42, 2) Olavi Kaisanlahti, Valpas, 32,66, 3) Heikki Sirkiä, Wellas, 28,64, 4) Jorma Tarvonen, Wellas, 24,32. — Keihäs: 1) Eero Saarikoski, Wellas, 45,18, 2) Jari Kuusinen, Valpas, 45,14, 3) Jorma Tarvonen, Wellas, 44,98, 4) Kalevi Alajoki, Valpas, 44,86. — Ruotsalaisviesti: 1) Wellas, 2.12,8, 2) Valpas, 2.25,2.

Pisteet: Vaasan Wellas 59, Turun Valpas 47.

Kansalliset yleisurheilukilpailut pidettiin Turun Nummenmäen urheilukentällä syyskuun 20 p:nä. Kilpailuissa saavutettiin yksi Suomen ennätys, nimittäin kolmiloikassa: Eero Saarikoski loikki tuloksen 15,14.

Tuloksia: 100 m: 1) Vesa Hannu, Wellas, 11,3, 2) Eero Saarikoski, Wellas, 11,7, 3) Seppo Ylivarvi, Wellas, 12,0, 4) Markku Ventelä, Wellas, 12,1, 5) Erkki Pekkala, Valpas, 12,6. — 1000 m: 1) Markku Ventelä, Wellas, 2.42,7, 2) Kauko Pekkala, Ryhti: 2.43,2, 3) Aimo Hiekkanen, Valpas, 2,50,8. — 3000 m: 1) Kari Saarikoski, Wellas, 9,27,2, 2) Risto Saastamoinen, Valpas, 9.46,0, 3) Aki Sironen, Valpas, 10.47,6. — Kuula: 1) Rauno Rantanen, TKU, 14,08, 2) Olavi Kaisanlahti, Valpas, 13,08, 3) Matti Pirttilä, Valpas, 13,03, 4) Simo Kujala, Valpas, 11,58. — Korkeus: 1) Markku Lattu, MKU, 165, 2) Aki Sironen, Valpas, 160, 3) Kalevi Alajoki, Valpas, 155, 4) Matti Pirttilä, Valpas, 150. — 3-loikka: 1) Eero Saarikoski, Wellas, 15,14 (SE), 2) Vesa Hannu, Wellas, 13,29, 3) Kalevi Alajoki, Valpas, 13,11. — Keihäs: 1) Simo Kujala, Valpas, 51,18, 2) Hannu Siltanen, TKU, 50,32, 3) Jorma Tarvonen, Wellas, 46,28, 4) Jari Kuusinen, Valpas, 44,82, 5) Hannu Keränen, Ryhti, 44,28, 6) Kalevi Alajoki, Valpas, 43,44, 7) Into Mäkinen, Valpas, 41,66.

100 m, nuoret: 1) Vesa Hannu, Wellas, 11,3, 2) Markku Lattu, MKU, 12,5, 3) Jorma Tarvonen Wellas, 13,1, 4) Hannu Keränen, Ryhti, 13,55. — Pituus, nuoret: 1) Vesa Hannu, Wellas, 667, 2) Sakari Kujala, Valpas, 580, 3) Hannu Siltanen, TKU, 567, 4) Jari Kuusinen, Valpas, 558. — Kuula 5,4 kg, nuoret: Rauno Rantanen, TKU 16,33, 2) Matti Pirttilä, Valpas 13,97, 3) Vesa Hannu, Wellas, 12,94, 4) Jari Kuusinen, Valpas, 12,42.

---

täydellä teholla. Ehkä silloin moni nykyisistä lajin harrastajista huomaa, ettei tässä enää tavallinen harjoittelu silloin ja tällöin riitä. Tämän lajin huipulle päästäkseen on harjoiteltava yhtä kovaa, kuin mitä muuta urheilulajia tahansa. Siinäkin tullaan vaatimaan harjoitushaluja, sisua ja peräänantamattomuutta. Mikäli lentopalloilijoista ei nykyisellään ole tähän, niin pysyköön nuortenkerhojen juhannusjuhlien turnausten tasolla.

Asiaa kokonaisuutena katsoessa voitanee todeta, ettei tässä ole kysymys vain urheiluliiton päättävän elimen asenteesta, vaan myös lentopalloilun harrastajien yrityshalusta.

Omasta puolestani luulen, että asia on kypsä päätettäväksi vuoden päästä.

Hiljaa ja harkiten hyvää tulee, Kerhomies. Ei hosumalla.

Jarmo Narmala

RYHMÄMATKA VII TALVIMAAILMANKISOIHIN 1971

Halukkailla turisteilla on mahdollisuus matkustaa VII Kuurojen Talvimaailmankisoihin Adelbodeniin Sveitsiin yhdessä Suomen kisajoukkueen kanssa. Matkalle lähtö tapahtuu 22.1. ja paluu 30.1. Matkan hintaan, 1.065 markkaa hengeltä, sisältyy reittilento Helsinki—Zürich—Helsinki, Zürich—Bern—Zürich, Helsingin lentokenttävero, juna Bern—Adelboden—Bern 2 lk, 8 vrk majoitus ja täysihoito 2 hengen huoneissa ilman kylpyä.

Ilmoittautumiset 15.12. 1970 mennessä os: SKUL:n ryhmämatka, Lokero 62, Hämeenlinna. Ilmoittautumisen yhteydessä on maksettava matkan hinnasta ennakkoa 500 markkaa SKUL:n postisiirtotilille n:o 6602-8.

SEURAKÄYNNYKSIÄ

Oulun Ryhti r.y. Pikkujoulujuhla marraskuun 21 päivänä Kuurojentalossa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa viettämään puurojuhlaa.

Vaasan Wellas r.y. Joulu- ja vuosijuhla marraskuun 28 päivänä klo 19 Vaasan kuurojen talossa Käsityöläiskatu 6, Palosaari. Hyvä ohjelma. SKUL:n puheenjohtaja Urho Lehtimäki saapuu juhlaan. Tervetuloa.

Tampereen Kuurot Urheilijat r.y. Pikkujoulujuhla marraskuun 28 päivänä klo 19 TKY:n huoneistossa Satamakatu 1. Ohjelmassa mm. puuron- ja jäätelönsyöntiä. Tervetuloa kaikki halukkaat.

Vuosikokous joulukuun 6 päivänä klo 17 TKY:n huoneistossa Satamakatu 1.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 11 1970

Skall vi bygga eller inte

Vår förbundsstyrelse har under hela året arbetat med förberedelserna till bygget i Malminharju, karaktärshuset som skall uppföras. Man siktade till att börja denna höst. Planeringen och ritningarna blev färdiga i god ordning som man väntat, det var blott byggnadslovet som dröjde på grund av problemet med avloppsvattnet. Finansieringen medfördje ju sin egen dilemma, men också det problemet löstes så när som på lånen, då styrelsen inte har fullmakter att ta inteckningslån. Enligt stadgarna är det endast representantmötet som har rätt att ge de nödvändiga fullmakterna och därför har förbundsstyrelsen beslutat sammankalla ett extraordinarie representantmöte. Mötet hålls i Helsingfors den 14 november.

Det extraordinarie representantmötet ställs alltså infor följande uppgift: Får styrelsen fullmakt att genom inteckning av förbundets egendom skaffa den pant som behövs för lånet. Eller skall byggnadsprojektet uppskjutas ännu ett år. Förbundets styrelse har beslutat påbörja arbetena genast när fullmakten getts, allt är ju klart, ritningarna färdiga, byggnadslovet givet, entrepenöravtalet uppgjort och lånefrågan ordnad. Den sista detaljen kommer inte att bereda förbundet några svåra ekonomiska bekymmer, då penning-automatföreningen preliminärt lovat ge årliga undestöd för avkortandet av skulden och räntorna.

Förbundets styrelse är också enig i att den planerade huvudbyggnaden är absolut nödvändig för förbundet. Tidens krav ökar och förbundets verksamhet måste i samma grad utvidgas. Annars kan förbundet inte i tillräcklig grad deveka de dövas fördelar och behov. Medlemsföreningarnas verksamhet bör effektiveras, möjligheter skapas till vuxenutbildning och fortsättningsundervisning, tolkar och övrig arbetskraft måste utbildas. På allvar bör också frågan om folkhögskolans öppnande begrundas. Denna medelpunkt för kurs- och utbildningsarbetet skall börja fungera i Malminharju centralbyggnad, när den är färdig.

Att genomföra detta byggprojekt löser nog inte våra problem, men vi får bättre möjligheter att klara dem, bättre möjligheter till en verksamhet som blir alla döva till nytta. Vi måste gå framåt och vi kan göra det — om vi är eniga.

En enhällig beslutsamhet i denna plan för bygget, det väntar vi oss av det extraordinära representantmötet.

Herr redaktör

I Kuurojen lehti 7/1970 behandlade ledaren forskningar som gjorts om döva på ett sådant sätt att det föranleder undertecknad att påpeka följande:

Man kan utan vidare gå med på de första meningarna i ledaren. Forskningar angående döva är alltid välkomna. Från detta specialområde finns inte något material brukbart för personer och instanser som bäst behöver det. Därför är det synd att slutet av ledaren inte motsvarar början av den.

För det första skall här påpekas att det inte finns »rätta» eller »felaktiga» forskningsresultat, utan varje undersökning stämmer med en viss sannolikhet, man kan bedöma den med viss noggrannhet. Alla forskare blir nog under arbetets gång klara över de svårigheter som möter, man behöver inte komma med vidare kommentarer i den saken. Man kan naturligtvis från något håll bedöma undersökningar helt fritt från vilken synpunkt man vill, ty nästan varje utredning ger anledning till det i något avseende. Också dövförbundet, eller de personer som säger sig representera det, får naturligtvis kritisera all forskning angående döva, men det borde göras ärligt och med uppriktigt sinne. Varför har förövrigt dövförbundet inte dragit försorg om att dessa för döva så livsviktiga frågor undersöks? Utan i stället väntat på tillfällen att få framföra sina avvikande åsikter om undersökningar som gjorts av andra.

För det andra är det förvånande att en ledarskribent kan ha så motsatta åsikter om samma sak. Enligt skribentens mening är det möjligt för forskare att utföra arbetet endast med benägen hjälp av »experter» som står döva nära. Och ändå är situationen till och med så svår att tolkar, utbildade av dessa experter, »kan lägga till av eget» när de försöker få reda på dövas egna tankar. Om situationen faktiskt är sådan, borde vi inte då forska i de dövas belägenhet och de möjligheter som finns att hjälpa dem med alla medel som står till buds? Men undertecknad har den känslan, att skrivaren av ledaren inte haft de dövas sak i tankarna, utan syftet har varit att få utsagt detta, forskningarna är vederhäftiga och kan godkännas endast om licens utfärdats t.ex. från Väg- och vattenstyrelsen.

Högaktningsfullt

Elo Suomela

Svar till Elo Suomela

Var och en har rätt till en egen åsikt, alltså må herr Suomela ha sin. Men herr Suomela må tillåta mig detsamma, i detta fall några reflexioner som ni framkallat genom er ståndpunkt.

Har ni herr Suomela och har överhuvudtaget alla döva och de

som är verksamma bland döva blivit medvetna om hur stor språkinvaliditeten är hos en vanlig döv.

Denna invaliditet existerar. Det vet alla som har med döva att göra. Men är de medvetna om den, det är en annan sak. Har de medvetet uppfattat den, gjort klart för sig och erkänt den. Ty denna invaliditet är en självklar och vardaglig sak, mången går förbi den utan att bry sig om att grundligt gå på djupet med den och dess följder.

Vem bryr sig om hurdant vädret är på hösten. Det regnar och är kallt. Därmed jämt. Vad finns här att fundera över.

Just så är situationen med de dövas språkinvaliditet.

Och ändå kämpar nästan varje döv med den varje dag i samhällets skruvstäd. I arbetet, i ärenden, i ämbetsverk, med tidningar. Överallt förekommer ord som delvis är bekanta men ändå obekanta. Den döve måste fundera och försöka sammanfoga för att få ut betydelsen och avsikten med dem. Man förstår inte alla ord, de påminner om något känt ord och då blir »begreppet» obegripligt eller i något fall delvis begripligt. Oftast måste man gissa sig till begreppet. Det uppstår de mest märkvärdiga uppfattningar och som påföljd en serie de mest underliga missförstånd. Om sådant händer i samband med vad som står i pressen eller i nyheterna är ju missförstånden oskyldiga, de berör ju inte den döve i och för sig. Men man kan ju gissa vilken verkan missförstånden har på den döves arbetsliv eller i hans angelägenheter. Nu gäller det ju den döves eget liv.

Överdriver jag. Knappast. Ofta, dagligen, stöter jag personligen på den, de dövas språkinvaliditet. På hur den döve uppfattar det tryckta och skrivna ordet. Och hur på detta sätt en uppfattning uppstått som förvränger den döves världsbild. Hur en döv helt besinningslöst oroar sig över en sak som han tror kommer att bli farlig, men som sedan är obetydlig. Och hur han med en handrörelse slänger åt sidan ett för honom viktigt och betydelsefullt brev.

Man märker språkinvaliditeten när man följer med dövas samtal. Kisa (tävling, ett sockermärke) är kissa (katt). Hur mången döv husmor har inte denna höst berättat att hon köpt så och så mycket kissa-socker. Tuki (stöd) är tukki (stock), taakka (börda) är takka (spis). Dessa är de vanligaste misstagen som görs vid de enstaka orden och som gör att man förstår betydelsen enligt ett annat ord som liknar. Samma gäller hela meningar. Det som jag minns särskilt är följande tolkningar »lintukuorot soittivat» blev »lintukuurot soittivat puhelimella» (fågelkörerna spelade/ fågeldöva ringde i telefon) och »Jumala siunaa sadonkorjuun» förstods som »Jumala siunaa sateen talteen» (Gud välsignar skördebärningen/ Gud välsignar regnet i förvar).

Ledaren i vår tidskrift, som fick herr Suomela att framföra sin avvikande åsikt, siktade på detta: det forskningsmaterial med frågor och svar som delats ut bland döva och som skulle besvaras skriftligt kan inte alltid vara tillförlitligt, just för de dövas språkinvaliditets skull.

Jag vill uppmärksamgöra herr Suomela på artikeln, han borde läsa den på nytt och noggrannt. Där sägs inte på något ställe att de sakkunniga som förbundet skolat, ni menar kanske våra tolkar, skulle »lägga till av eget» när de bistår de döva. I skrivelsen konstaterades blott att när de döva svarar på frågorna måste de vända sig till utomstående för att få hjälp och med hjälpen menas släktingar, vänner eller grannar närmast. Dessa vänliga utomstående, som ofta har hjälpt till i dövas angelägenheter, anser ofta att de känner den döve och hans åsikter kanske bättre än han själv. — Hur kan herr Suomela förresten föreställa sig att var och en av vårt lands 4.700 döva skulle ha i närheten hos sig och genast till förfogande en av våra få tolkar, dövsystrar eller -präster.

Och vad kunde man göra för att råda bot på språkinvaliditeten? Denna fråga tuggades för vem vet hur mångte gången vid den nordiska kongressen. Det har tidigare redan konstaterats att förbättring inträder när dövundervisningen effektiveras. Den bästa lösningen är att få ett barn in i undervisningsmiljön redan vid 2—3 ålder, men i vårt glest befolkade land är det omöjligt. Jag påstår att denna sak hör till undervisningsministeriets och skolstyrelsens problem. Vi kan endast föra fram våra fordringar och förslag i saken — hos dem ligger makten att besluta och genomföra. Vi döva är också eniga i att om teckenspråk används från början i undervisningen, detta medför en märkbar förbättring i det döva barnets språkliga utveckling. Men också i denna sak kan vi endast framlägga fordringar — besluten och förverkligandet görs av andra.

Endast dövföreningarnas kretsar kan framgångsrikt inverka på de dövas språkliga utveckling genom kurs- och undervisningsverksamhet, vuxenutbildningen. Det har funnits en verksamhet som siktar därhän men utvidga den kan man inte på grund av brist på personal. Att anställa lämpliga ledare och funktionärer och betala deras resor, till det finns inga medel hos dövförbundet. Samhället har inte avstått några medel, för att inte tala om dess brist på intresse. Man har försökt upprätthålla vuxenutbildningen med hjälp av frivillig kraft, men man finner inte lätt intresserade som vore färdiga att hjälpa till, utan att vara rädda för besvär och offer.

Vi måste ge eftertryck åt våra fordringar till samhället. Vi måste bevisa att till denna vuxenutbildning som sätts igång i dövföreningarna behövs pengar som samhället måste ge, och att våra fordringar är berättigade och dikterade av behoven. Vi har alltför länge suttit med händerna i kors och väntat. Väntat på att de som har makt och medel skulle göra någonting. Men längre än så väntar vi inte, tiden är inne att börja diktera för samhället vilka plikter det har.

Till er, herr Suomela, vill jag säga: kom med i denna kamp och ställ er själv och er intelligens, er kunskap och er förmåga till dess förfogande. I stället för att göra negativa iakttagelser och anmärkningar endast för anmärkandets skull, vilket slutet av ert brev bevisar.

Jarmo Narmala

OSCAR RYDÉN 85 ÅR

85 år fyller Oscar Rydén den 30 november 1970 i sitt hem i Angered i Sverige.

Oscar Rydén är en förgrundsfigur i dövvärlden. I synnerhet har han inom idrotten gjort sin största insats. Han är bl.a. hederspresident i CISS, som är de dövas världsförbund i idrott.

I Finland har Oscar Rydén goda vänner, som minns honom med värme. Vi återkommer i nästa nummer.

Gratulerar!

TIDSKRIFT FÖR DÖVA 1971

Nu är tiden inne för prenumeration av Tidskrift för döva år 1971. Redaktionen återkommer med sin sedvanliga förhoppning att prenumerationen görs så tidigt som möjligt. Detta gäller både prenumeranter och föreningarnas tidningsombudsmän, som ombeds vänligen skicka in sina beställningslistor i god tid före årets slut.

Man kan beställa vår tidskrift på något av de följande sätten:

— med postgirokortet som medföljer detta nummer. Betala på närmaste postkontor. Kom ihåg att skriva namnet och adressen, för om något saknas kan vi inte skicka tidskriften till er. Skriv också tydligt, helst med textade bokstäver,

— hos pressbyråer och deras ombudsmän, bok- och pappershandel,

— hos postkontoren som tidningsbeställningar,

— hos ombudsmännen i föreningarna.

Tidskriften kostar som förut 12 mk.

Om en beställd tidskrift av någon anledning uteblir, skriv då till Tidskrift för döva, Box 62, Tavastehus. Skriv på vilket sätt och vilken dag tidskriften blivit beställd. Oftast är orsaken den, ifall tidningen inte kommit, att

— beställarens namn eller adress saknas på beställningen,

— namnet eller adressen skrivits så otydligt att de blivit fel lästa,

— beställningen inte ännu kommit till redaktionen.

ORIENTERINGSLANDSKAMPEN FINLAND—SVERIGE

Denna orienteringslandskamp har beskrivits av Flitiga Kvasten i detalj. De kalla siffrorna är som följer: Sammanlagda tiderna av två tävlingar medförde seger för Sverige med 8.01,20 mot Finland 8.17,00.

Tävlingsterrängen vid Siljans strand var ett område på ca 3×3 km, genomskuren av vägar och hade åkrar. Höjdskillnaderna var små och mot slutet var banan lätt på grund av åkrarna. Här fanns dessutom en travbana som förekom i rutten båda dagarna, därför var landskampen lättare den andra dagen. Om man bommade i början av tävlingen hade man små möjligheter att ta igen mot slutet därför att banan var lätt att löpa.

Så var där fantomen Gösta Svedjeby 47 år, den äldsta av deltagarna, som lämnade ungdomarna bakom sig, och som hemförde segern. Han är Sveriges IDF:s mästare 15 gånger. Han var i sin ungdom en av sitt lands bästa orienterare och var på förslag vid uttagningarna till de hörandes landskamp Sverige—Norge—Finland.

På lördagen ledde Sverige med 8 minuter och det stod Finland fritt att ta igen dem med stafetten. Men så gick det nu inte.

På söndagen hade humöret bara stigit trots motgångarna och terrängen var inte så främmande mera. Gossarna sprang bra, vid två etapper blev det seger. Men ändå fick Sverige in sina två lag som ettor. Därför att våra bästa gossar fanns i båda lagen.

Erkki Paavola gjorde sitt livs lopp och kom fram 26 minuter före följande, som var en svensk. Finland ledde nu med 18 minuter. Men tyvärr stupade Tiirikka på dessa gropar och kom 43 minuter efter Paavola.

Vid andra etappen höll Martti Salli försprånget och slutade på 16 minuter. Men så kom Sveriges andra grupp. Olli Lehti hade svårigheter vilket gjorde att Turkki kom 8 minuter efter svenskarna.

Resultaten:

Den individuella tävlingen 6,6 km: 1) Gösta Svedjeby, Sverige 1.06,05 2) Pentti Turkki 1.10,10 3) Tauno Tiirikka 1.16,20 4) Kurt Johansson, Sverige 1.22,05 5) Nils Jordansson, Sverige 1.27,55 6) Lennart Edwall, Sverige 1.33,58 7) Weiky Vänerskär, Sverige 1.34,30 8) Jarmo Narmala 1.37,00 9) Olli Lehti 1.48,25 10) Martti Salli 2.54,45.

Erkki Paavolas tid var 2.13,40 men den refuserades på grund av att han tog fel på en kontroll. Sveriges Leif Kroon avbröt.

Stafettorienteringen: 1) Sverige II (Risberg, Edwall, Vänerskär) 4.05,15. 2) Sverige I (Johansson, Jordansson, Svedjeby) 4.05,40. 3) Finland I (Tiirikka, Narmala, Turkki) 4.13,30. 4) Finland II (Paavola, Salli, Lehti) avbröt på sista sträckan.

De bästa etapptiderna: I etappen 6,8 km: 1) Erkki Paavola Fl II 1.02,45. 2) Hans Risberg Sv II 1.28,25. 3) Kurt Johansson Sv I 1.28,30. 4) Tauno Tiirikka Fl I 1.45,35.

2 etappen 5,8 km: 1) Jarmo Narmala I 1.15,40. 2) Lennart Edwall II 1.23,50. 3) Nils Jordansson I 1.31,20. 4) Martti Salli II 1.33,15.

3 etappen 6 km: 1) Gösta Svedjeby I 1.06,50. 2) Pentti Turkki I 1.12,15. 3) Weiky Vänerskär II 1.13,00.

SKYTTEKUNGEN REINO PERÄ

Den 5—6 september 1970 försiggick skyttetävlingar i Helsingfors. Skyttarna var 8 till antalet. Reino Perä vann för tredje gången vandringspriset »Ampujapoika» (Skyttegossen) som skänkts av Carl-Eric Martola. Här må nämnas att under tävlingarna gjordes 7 stycken rekord av Finlands döva.

Resultat: Miniatyrgevär 50 m, 60 sk. liggande: 1) Reino Perä 575 p., 2) Pentti Laurila 572 p., 3) Sulo Ikola 559 p.

Miniatyrgevär 50 m, 3x40: 1) Reino Perä 385+345+326=1056 p., rekord i knästående, stående och grupp.

Frigevär 300 m, 3x40: 1) Reino Perä 365+334+311=1010 p., rekord i stående och grupp, 2) Pentti Laurila 377+335+232=944 p., rekord i knästående, 3) Sulo Ikola 378+277+270=925 p., rekord i liggande.

Carl-Eric Martolas vandringspris AMPUJAPOIKA: 1) Reino Perä 531+502=1033 p., 2) Pentti Laurila 495+487=982 p., 3) Sulo Ikola 493+463=956 p.

NYHETER FRÅN H:FORS KAMERAKLUBB

Helsingfors dövförenings kameraklubb höll ett samkväm den 26 september med smalfilmstävling. Inalles 7 filmer hade inlämnats och prisen fördelades på följande sätt: I p. Nordiskt ungdomsläger, Esko Sänkiniemi, Åbo; II p. Högholmen, Solveig Karilas; III p. Med Birger Jarl till Sverige, Aura Ahlbäck; IV p. Semesterresa till Norge, Aira Kilpeläinen.

Publiken var domare. Endast en film hade text, vi skulle föredra text om inte annat så åtminstone i början av en film.

Nästa år ordnar kameraklubben en foto- och smalfilmstävling, därom mera i vår tidskrift senare. På hösten väljer vi ut de bästa fotona, dias och smalfilmerna som sedan sänds till filmfestivalen i Köpenhamn.

ALPERNA KALLAR

VII Dövas Världsvinterspel försiggår i Adelboden, Schweiz, 25—29 januari. Att tidpunkten för tävlingarna är så tidig beror på att Frankrike, som skulle arrangera tävlingarna, avstått från värdskapet. Schweiz som var reservarrangör kunde inte mera boka något vinteridrottscentrum för februari-mars, allt var reseverat för andra tävlingar eller för turiständamål.

Idrottsförbundets förbundsstyrelse har tagit ut följande skidare till träning: Timo Karvonen, Kauko Hökkä, Kari Saarikoski, Kauko Pekkala, Eino Kolu, Pauli Savolainen, Pasi Niemelä och Marja Kulmala. Som tränare fungerar gymnastikläraren Ensio Pystynen, han samlar hela gruppen till träningsläger 2—3 gånger under slutet av året.

Idrottsförbundet kommer att, enligt sina planer, sända 10 personer till tävlingarna. Också turister har möjligheter att komma med till Adelboden. Resan pågår 22—30.1. Anmälningstiden går ut 15.12.70. Priset 1.065 mk. Se annonsen i vår tidskrift på finska.

Programmet:

23—24.1. CISS' kongress
25.1. Öppningen av tävlingarna
Kvinnornas 5 km och männens 15 km skidning
26.1. Kvinnornas och männens slalom
27.1. Storslalom och 30 km skidning
28.1. Störtlopp, kvinnornas 3x5 km och männens 3x10 km stafett
29.1. Störtlopp, avslutningsceremoni och avslutningssupé.

VÅR MINNERLISTA

Julen kommer med stora steg. Och ett nytt år följer enligt almanackans lagar. Ifall inte måne och planeter har blivit omflyttade till dess av våra intelligenser som förmår allt utom att leva i frid. Låt oss önska varandra GOD JUL och GOTT NYTT ÅR med att skicka in till tidskriftens redaktion vårt namn och 1 mark. Lyckönskar hela föreningen kostar det 3 mark. Dessa pengar används för de dövas arbete.

EN TÄVLING för utformandet av pärmen för nästa års tidskrift har utlysts i oktober numret. Ni som är rit- och designbegåvade, ta del i tävlingen, tiden för inlämnadet utgår den 5 december. Stava er fram i den finska texten så får ni närmare detaljer om saken.

ÅVIKS BASAR på Självständighetsdagen 6.12.70 kl 12. Konsumentkalendern har klandrat de vanliga kaffelapparna med stora hål, man bränner fingrarna. Sådana är inte Åviks kaffelappar. Alla handarbeten är på samma sätt utförda med nästan yrkesskicklighet. Vi serverar kaffe med hembakad Åvikbulle och annat gott. Vägen hit vet ni ju.

Helsingfors dövförening: JULBASAR den 6 december kl 13. I den egna lokalen Elisabetsgatan 27 A 8. Inkomsterna till förmån för Egnahemsfonden. Välkomna på juluppköp.

ÖSTERBOTTENS Dövas rådplägningsdagar den 5 dec. kl 12.00 i Arbetarinstitutets lokal, Strandgatan 14, Gamlakarleby. Julfest kl 18 på samma ställe. Alla välkomna till Skinnstaden.

KA:S HÖSTMÖTE

hålles i Helsingfors lördagen den 7 november 1970 kl 17 i Helsingfors Dövas Förening Elisabetsgatan 27 A 8.

Officiella ärenden: Ordinarie höstmötet. Mottot för motorfordonstrafiken: Tända lyktor också på dagen. I anslutning till höstmötet lärs något nytt. Föredrag och film o.a.dyl. från Sverige. Motorklubben Vikings nattorientering i vilken tre körare jämte kartläsare från Nyland deltog. Underhållningsprogram. Dans.

Suomen Kuurojen Autojärjestö
Styrelsen

KA anordnar för alla döva bilister trafiktävling »KÄNN HELSINGFORS» med sedvanlig körning.

Start i slutet av Elisabetsgatan lördagen den 7 november kl 15. Inte skicklighetskörning eller tidplaceringar. Tävlingsdeltagarna lämnar de hemliga svaren direkt till HFD:s lokal, KA:s tävlingskansli före kl 17.

Deltagaravgift 5 mk, för deltagare utanför Helsingfors och Esbo 3 mk. Priserna utdelas vid kvällssamkvämet.

Vi ses i Helsingfors.
Med motorhälsning

KA:s tävlingsutskott

LAURI PAUNU TACKAR

Ni överraskade mig, döva vänner och dövas vänner, när jag på min 60-årsdag fick emotta så många, många vänskapsbetygelser. Hjärtligt tack.

TACK

För vänlig hågkomst på min 70-årsdag frambär jag mitt varma tack.

Valdemar Holmberg

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius
Minna Canth gatan 1 A 11,
Helsingfors 25

De svenskspråkiga bidragen torde sändas till avdelningens redaktör senast den 7:de föregående månad.

KUUROJEN LÄHETYS r.y.
Lokero 62
Hämeenlinna
Pst. 28535-9

Tuloja touko—syyskuussa

Kummipiirit

5.5.	Helvi Honka Kouvola	30,—
11.5.	Eila Koivujärvi Pori	50,—
15.5.	Inkeri Alkio Jokirinne	50,—
3.6.	Helvi Honka Kouvola	60,—
11.6.	Ritva Seppälä Pori	30,—
16.6.	Inkeri Alkio Jokirinne	50,—
5.7.	Inkeri Alkio Jokirinne	50,—
22.7.	Ritva Seppälä Pori	60,—
23.7.	Kebra-piiri Pori	50,—
14.8.	Helvi Honka Kouvola	30,—
14.8.	Inkeri Alkio Jokirinne	50,—
7.9.	Helvi Honka Kouvola	30,—
15.9.	Inkeri Alkio Jokirinne	50,—
21.9.	Kebra-piiri Pori	50,—
28.9.	Ritva Seppälä Pori	60,—

Kolehdit

5.5.	Merikarvia	26,10
5.5.	Turku	60,—
11.5.	Turku	198,83
26.5.	Salo	41,57
26.5.	Lapinjärvi	30,—
10.6.	Karhula	66,97
8.7.	Punkaharju	120,23
31.7.	Kouvola	50,—
1.9.	Punkalaidun	63,—
2.9.	Kurikka	35,—
3.9.	Lapua	26,—
9.9.	Helsinki	140,—
10.9.	Joensuu	28,78
18.9.	Jyväskylä	167,88
28.9.	Jyväskylä	33,—
28.9.	Ikaalinen	357,93

Lähetyspiirit

5.5.	Kokkola	25,—
8.5.	Tampere	400,—
11.5.	Övermark	156,—
11.5.	Savonlinna	40,—
19.5.	Oulu	80,—
19.5.	Lapua	28,—
20.5.	Turku	750,—
21.5.	Lapua	70,74
21.5.	Jyväskylä	135,—
21.5.	Kuopio	1.073,32
22.5.	Helsinki	429,55
26.5.	Riihimäki	15,—
26.5.	Oulu	27,18
29.5.	Pori	800,—
1.6.	Porvoo	140,—
1.6.	Oulu	21,30
2.6.	Jyväskylä	233,—
2.6.	Lappeenranta	150,—
8.6.	Seinäjoki	317,72
9.6.	Joensuu	61,—
9.6.	Övermark	100,—
18.6.	Oulu	42,25
23.6.	Övermark	164,99
28.7.	Riihimäki	18,55
5.8.	Lahti	190,—
15.9.	Seinäjoki	168,26
21.9.	Oulu	27,10
22.9.	Riihimäki	8,30
22.9.	Ikaalinen	344,75

Paastonajan lahjoitus

8.5.	Tampere	35,—
28.7.	Oulu	50,—

Muut tulot

22.5.	Tuntematon, Kodisjoki, lahjoitus	220,—
1.6.	Oulun Kuurojenk. opettajat, lahjoitus	80,—
3.7.	Tuntematon, Punkaharju, lahjoitus	20,—
7.7.	Kyllikki Isola, Jyväskylä, lahjoitus	5,—
6.8.	Kyllikki Isola, Jyväskylä, lahjoitus	5,—
7.9.	Kyllikki Isola, Jyväskylä, lahjoitus	5,—

KAMERAPALSTA

Helsingin yhdistyksen Kamerakerhon illanvieton yhteydessä 26.9. pidetyssä kaitafilmauskilpailussa palkinnot jakaantuivat seuraaville filmeille:

I p. 'Pohjoismainen nuorisoleiri', Esko Sänkiniemi Turusta.

II p. 'Korkeasaari', Solveig Karilas, Helsinki.

III p. 'Birger Jarlilla Ruotsiin', Aura Ahlbäck, Helsinki.

IV p. 'Lomamatka Norjassa', Aira Kilpeläinen, Helsinki.

Filmejä oli lähetetty kilpailuun 7 kpl. Filmit arvosteli illanvietossa yleisö. Kaikista muista filmeistä paitsi yhdestä puuttui tekstitys. Teksti olisi suotavaa ainakin filmin alussa.

Ennakkotiedoitus valokuvauksen ja filmauksen harrastajille.

Kamerakerho järjestää ensi vuonna valokuvaus- ja kaitafilmauskilpailut, joista ilmoitetaan tarkemmin tässä lehdessä. Syksyllä valitaan parhaat valokuvat, väridiat ja kaitafilmit Kööpenhaminan filmifestivaaleille.

YHDISTYSTOIMINTAA

Riihimäen Kuurot r.y. Vaalikokous marraskuun 15. päivänä klo 12 seurakunnan diakoniatuvassa, Temppelikatu 11. Kokouksen jälkeen esitelmätilaisuus.

Kuopion Kuurojen Yhdistys r.y. Esitelmäpäivät marraskuun 7—8 päivinä kuurojenkoulussa, alkaen lauantaina klo 18.30 ja jatkuen sunnuntaina klo 12. Sunnuntaina klo 10 jumalanpalvelus, saarnaa rovasti Veikko Väätäinen.

Mikkelin Kuurojen Yhdistys r.y. Yhteinen pikkujoulujuhla urheiluseuran kanssa joulukuun 5. päivänä klo 17 kuurojentalossa, Akkavuorenkatu 5. Repäisevän hauska ohjelma.

Myyjäiset joulukuun 4. päivänä klo 18 kaupunkiseurakunnan talossa.

Vammalan Kuurojenyhdistys Heffata r.y. Valistuspäivät marraskuun 7—8 päivinä omassa talossa alkaen lauantaina klo 19 ja jatkuen sunnuntaina klo 12.

Kymenlaakson Kuurojenyhdistys r.y. Esitelmätilaisuus marraskuun 14 päivänä klo 18 Inkeroisissa Osuuspankin kerhohuoneistossa. Rouva Raija Nieminen Kotkasta on lupautunut puhujaksi.

Seinäjoen Kuurot r.y. Miesten järjestämä hauska tempausjuhla Kaupungintalon pikkuteatterissa marraskuun 14 päivänä klo 19. Ohjelmassa jokaiselle jotakin. Tervetuloa viettämään joukolla iloista iltaa.

Turun Kuurot järjestävät marraskuun 14 päivänä klo 19 Kuurojentalon alasalissa TEMPAUKSEN, jonka tarkoituksena on kerätä mahdollisemman paljon rahaa KUUROJEN LÄHETYSTYÖN tukemiseksi. Tilaisuudessa hauskaa ohjelmaa, huutokauppa, arvontaa ym. Tervetuloa läheltä ja kaukaa, me yritämmä saada kaikki viihtymään.

Tampereen Kuurojen Yhdistys r.y. Sääntömääräinen syyskokous on marraskuun 15 päivänä klo 16 yhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 B.

Lahden Kuurojen Yhdistys r.y. Sääntömääräinen syyskokous on

UUDISTAKAA

KUUROJEN LEHDEN

tilauksenne vuodeksi 1971 ajoissa.

Tilaushinta kotimaassa ja pohjoismaihin 12 markkaa, ulkomaille 14 markkaa.

Lehteä voi tilata asiamiehiltä yhdistyksistä, lehtitoimistoista sekä tätä numeroa seuraavalla tililleepanokortilla lähimmästä postitoimipaikasta.

Kirjoittakaa nimenne ja osoitteenne selvästi.

KUUROJEN JOULU ja DÖVAS JUL

ilmestyvät jälleen marraskuun puolivälissä. Asiamiehiä otetaan, hyvät palkkiot. Parhaiden myyjien kesken jaetaan rahapalkinnot: I 500 mk, II 300 mk ja III 200 mk.

Ennakkotilaukset os: Kuurojen Joulu, Lokero 62, Hämeenlinna.

JYVÄSKYLÄN JALON JA HELSINGIN HERON

välinen lentopallo-ottelu pelataan 28.11. klo 17.30 Jyväskylässä Cygnaeuksen kansalaiskoulussa Voionmaankatu 12.

Ottelun jälkeen illanvietto klo 20 Puutarhakatu 10 B. Ohjelma on monipuolinen ja hauska, mm. filmiesitys.

Tervetuloa.

Jyväskylän Jalo r.y.

marraskuun 15 päivänä klo 13 Seurakuntatalossa, II kerros, Kirkkokatu 5.

Savonlinnan Kuurot r.y. Esitelmäpäivät marraskuun 21—22 päivinä nuorten kerhotalossa Possenkatu 1 alkaen lauantaina klo 18. Puhujaksi tulee joko Kaisu Korhonen tai Inkeri Koskinen.

Oulun Kuurojen Yhdistys r.y. Esitelmäpäivät marraskuun 28—29 päivinä Kuurojentalossa alkaen lauantaina klo 19. Puhujina toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä ja Oulun uusi kuurojensisar Eeva-Liisa Viitasaari.

Hämeenlinnan Kuurot r.y. Perhekirkko marraskuun 8 päivänä klo 13. Kirkon jälkeen kuukausikokous. Sääntömääräinen syyskokous on marraskuun 22 päivänä klo 15. Esillä syyskokoukselle kuuluvat asiat, mm. puheenjohtajan ja johtokunnan valitseminen vuodeksi 1971.

LUOKKAKOKOUS

Turun Kuurojenkoulusta syksyllä 1940 poispäässeiden oppilaiden 30-v. luokkakokous pidetään Turussa marraskuun 28 pnä. Kokoontuminen Kuurojentalon alasalissa klo 19—20, jonka jälkeen siirrytään vars. kokouspaikalle.

Siis tervetuloa Turkuun!

Helsingin Kuurojenyhdistys r.y. Joulumyyjäiset joulukuun 6 päivänä alkaen klo 13 omassa huoneistossa Liisankatu 27 S 8. Myyjäisistä saatavat tulot kartuttavat yhdistyksen omakotirahastoa.

Joensuun Seudun Kuurot r.y. Esitelmätilaisuus marraskuun 22 päivänä klo 11 Niinivaaran kansakoulussa. Esitelmöitsijänä opettaja Elise Jaakkola sekä lähiseudun puhujat. Tervetuloa Pohjois-Karjalan pääkaupunkiin.

Kuurojen vierailupäivä Ryttylän Lähetyskeskuksessa 22. 11. 1970

Klo 11.00 filmi
» 12.30 ruoka
» 14.00 seurat
» 15.30 kahvi

Ilmoittautuminen 15. 11. mennessä os. Lähetyskoulu **Ryttylä**, puh. 914/67 272

Tervetuloa!

Olavi Peltola
Lähetyskoulun johtaja

LAURI PAUNU KIITTÄÄ

Hämmästytitte minut, kuurot ystävät ja kuurojen ystävät, kun 60 vuotta täyttäessäni sain niin monilta, monilta ystävyydenosoituksia. Sydämellinen kiitos.

Lauri Paunu

KIITOS

Lämpimät kiitokset kaikille, jotka muistivat minua 70-vuotispäivänäni.

Valdemar Holmberg

Sydämellinen kiitokseni kansanedustaja Borg-Sundmanille, maisteri Heikinheimolle, Lahden kuurojen järjestöille ja kaikille ystävilleni, jotka monin eri tavoin yllätitte merkkipäivänäni.

Lempi Isotupa

POHJANMAAN Kuurojen neuvottelupäivät ovat joulukuun 5 päivänä kello 12 Kokkolassa, Työväenopistossa Rantakatu 14. Joulujuhla kello 18 samassa paikassa. Kaikki ovat tervetulleita nahkakaupunkiin.

Kuurojen Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Hämeenlinna 1970 — Kirjapaino Jaarli